Proletari din toate țările, uniți-vă !

Tribuna școlii

Revistă editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul VII (XXVIII) Nr. 178 (1264)

Sîmbătă 23 aprilie 1977

8 pagini — 1 leu

1877–1977 • CENTENARUL INDEPENDENȚEI • 1877–1977

„O adevărată epopee au scris cu sîngele lor țăranii-ostași în războiul de independență din 1877, cucerind prin lupte grele — la Plevna, Grivița, Smîrdan, Rahova — dreptul la existență de sine stătătoare a națiunii noastre, impunînd în atenția lumii întregi voința poporului român de a fi singur stăpîn în propria-i țară".

NICOLAE CEAUȘESCU

Momente de puternică educație patriotică

Sîntem în preajma sărbătoririi unui secol care a trecut din ziua de 9 mai 1877, cînd a fost proclamată independența de stat a României. Avem prilejul să intensificăm acțiunile educative organizate pînă acum, pe această temă, și, alături de evocarea faptelor istorice din anul de luptă eroică 1877, să relevăm profund semnificațiile independenței în anii noștri, în condițiile dezvoltării noastre socialiste.

Citînd, de pildă, din ceea ce scria în 1877 corespondentul de front al ziarului austriac „Die Presse" („Am văzut cu ochii mei cum se bate soldatul român și pot atesta că el e neînfricat, curajos și iscusit în luptă"), al ziarului spaniol „Imparcial" („Toată lumea e martoră că armata română știe să se bată. Sîngele vărsat n-a fost deci neroditor"), al ziarului belgian „Le Bien Publique" („Românii s-au purtat cu vitejie, ei au luat o mare parte la împresurarea Plevnei și la înfrîngerea definitivă a lui Osman Pașa, care a hotărît rezultatul campaniei...") sau din alte mărturii de epocă, pentru a evoca faptele de eroism care au dus la cucerirea prin luptă a independenței, vom stărui asupra a ceea ce reprezintă astăzi dezvoltarea independentă a statului nostru.

Pentru aceasta, să ne reamintim răspunsul dat de tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, secretarul general al partidului nostru, unui corespondent de presă care a întrebat dacă, avînd în vedere situația creată de cutremur, poporul român va mai sărbători 100 de ani de la cucerirea Independenței de stat a României. Tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a spus : **„dacă România nu și-ar fi cîștigat independența, dacă nu ar fi obținut eliberarea sa la 23 August 1944, dacă nu ar fi construit socialismul și dacă nu ar fi astăzi un stat liber și independent, nu ar fi putut face față greutăților prin care trece acum".**

Sărbătorirea Centenarului Independenței de stat a României constituie pentru munca educativă a elevilor, un prilej de a sădi adînc convingerea că

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎN PAS CU CERINȚELE VIEȚII

Prof. univ. dr. docent ing. SUZANA GĂDEA, ministrul educației și învățămîntului

În expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Marii Adunări Naționale, Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și activului central de partid și de stat s-a dat o înaltă prețuire tineretului care a dovedit marile calități politice și etice cultivate de partid, de organizația sa revoluționară.

Aprecierea pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a dat-o tineretului, înaltelor sale calități politice și etice constituie o concluzie de mare importanță deoarece vine să confirme valoarea activității depuse sub îndrumarea permanentă a partidului, de către toți cei angajați în activitatea de educare a tinerelor generații, inclusiv a eforturilor continui, perseverente, pline de abnegație ale școlii, ale slujitorilor acesteia. În acest sens, cuvintele rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu în prestigiosul cadru pe care l-a oferit ședința comună a C.C. al P.C.R., Marii Adunări Naționale, Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și activului central de partid și de stat au avut darul de a ne umple inimile de mîndrie, și, în același timp, de a ne mobiliza și mai mult în întreaga noastră muncă viitoare pentru a ne înzeci eforturile de pregătire a tinerelor generații, de educare a lor în spiritul idealurilor umaniste promovate de partidul nostru.

Ca dascăli, am înțeles mult mai bine că în munca noastră educativă, în opera plină de responsabilitate ce ne revine, trebuie să avem o mare încredere în copii și tineri, în marile lor resurse, în capacitățile de dăruire, de participare la chemările pe care patria, partidul nostru le adresează. Tineretul de azi al României s-a dovedit la înălțimea încrederii pe care partidul nostru, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, i-o acordă.

Lecția pe care dascălii nu trebuie s-o uite este a grijii deosebite pe care trebuie s-o acorde educației tinerilor, renunțării la formele perimate în activitatea educativă, pentru promovarea unei practici educaționale active, dinamice, a dialogului deschis, multilateral cu tinerii. Trebuie să facem și mai mult pentru dezvoltarea tinerelor generații în vederea integrării depline în muncă și în viața social-politică a patriei. În acest sens, întregul proces de învățămînt, fiecare lecție trebuie să dobîndească o mai mare forță educativă, să contribuie la conștientizarea tuturor elevilor și studenților în legătură cu rolul important pe care îl au de jucat în ridicarea României socialiste pe noi culmi ale civilizației și progresului.

Cadrele didactice, ceilalți factori cu răspunderi în procesul de educație a elevilor și studenților sînt chemate să impună noi dimensiuni întregii lor activități, să asigure atît la clasă, cît și prin alte activități, spiritul militant, revoluționar, civic, specific idealului uman ce caracterizează societatea noastră. Sîntem, de asemenea chemați ca, alături de pregătirea teoretică, să asigurăm tinerilor și o solidă pregătire în vederea practicării viitoarei lor meserii. Va trebui să depunem mai multe eforturi pentru a situa învățămîntul nostru pe o mai înaltă treaptă calitativă, pentru o mai bună integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția, să acordăm mai multă atenție pregătirii tehnico-economice a inginerilor pentru a modifica radical mentalitățile din domeniul cercetării și tehnologiei. Va trebui să acordăm, totodată, atenție îmbunătățirii pregătirii fundamentale a studenților în domeniul tehnologiilor noi și al proiectării, îmbunătățirii pregătirii în problemele de gestiune și a viitorilor economiști, în problemele economiei, organizării și conducerii întreprinderilor, a viitorilor ingineri. În raport direct cu nevoile economiei noastre naționale, cu schimbările ce se produc în structura acesteia, sîntem datori să acordăm o atenție deosebită pregătirii în profile largi a cadrelor necesare construcției socialismului și continuei perfecționări a acestora.

Și de data aceasta, ca și în alte împrejurări, răspunzînd chemării tovarășului Nicolae Ceaușescu, tineretul nostru angajat în munca de reconstrucție, studenții și cadrele didactice din centrele lovite de cutremur au preluat sarcina de a reface avariile la cămine studențești și clădiri de învățămînt superior. Astfel, în București, la Institutul de construcții s-a înființat, recent, o unitate de proiectare și un șantier de construcții care au preluat întocmirea documentațiilor la un număr de 59 obiective de învățămînt și au

(Continuare în pag. a 2-a)

MARELE SFAT AL ȚĂRANILOR

Recentul forum al țărănimii, ca de altfel toate marile manifestări politice inițiate de partidul nostru, reprezintă, prin modul de abordare a problemelor, prin combativitatea și exigența partinică, expresia profundului democratism al societății noastre socialiste, spiritul său revoluționar, militant. În același timp, primul congres al harnicei noastre țărănimi, aliatul credincios, de nădejde al clasei muncitoare a constituit o grăitoare manifestare a înțeleptei politici agrare a partidului, caracterizată de un puternic dinamism, de un autentic și profund umanism. Strălucita analiză pe care a făcut-o tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna Congresului asupra întregii dezvoltări a agriculturii românești în anii socialismului, relevă cu pregnanță procesul de transformare revoluționară a agriculturii noastre sub raport economic, modernizarea sa fără precedent, creșterea competenței și cunoștințelor tuturor celor ce muncesc pe

MONICA ROBEA

(Continuare în pag. a 2-a)

„Nu tot ce lucește e aur"

Vechiul proverb german (Es ist nicht alles Gold, was glänzt, Nu tot ce lucește e aur) întîlnit și în tezaurul de înțelepciune al altor popoare, poate servi ca replică la ademenirile pe care unele cercuri reacționare din Occident le practică la adresa populației germane din țara noastră, cu intenția de a provoca un dezechilibru social sau național.

Ce se ascunde îndărătul acestor ademeniri „lucitoare" nu e greu de închipuit. Masca „libertății" atotpromițătoare, dată la o parte, a dezvăluit și dezvăluie, pentru cei care s-au lăsat

Prof. ERICH PFAFF
directorul Liceului „Nikolaus Lenau" din Timișoara

(Continuare în pag. a 2-a)

Idealuri comune, în patria comună

Sînt profesor la o școală cu limbile de predare română, maghiară și germană. Școala generală nr. 1 din Arad — la care eu predau limba maghiară — mi se pare, astfel, un minunat simbol al frăției dintre români și naționalitățile conlocuitoare, o dovadă elocventă a politicii partidului nostru în rezolvarea justă a problemei naționale în țara noastră.

Sînt mîndru că fac parte dintr-un colectiv de cadre didactice (de diferite naționalități) bine închegat, capabil să rezolve cerințele unitare care îi revin în cadrul procesului instructiv-educativ, să facă din școala noastră o adevărată

Prof. FARKAS AUGUSTIN
Școala generală nr. 1, Arad

(Continuare în pag. a 2-a)

CADRELE DIDACTICE, ALĂTURI DE ÎNTREGUL POPOR, ÎNTÎMPINĂ ZIUA DE 1 MAI — SĂRBĂTOAREA SOLIDARITĂȚII OAMENILOR MUNCII DIN ÎNTREAGA LUME — CU EFORTURI SPORITE ÎN ACTIVITATEA DE EDUCARE COMUNISTĂ A TINERETULUI ȘCOLAR, DE FORMARE A VIITORILOR CONSTRUCTORI AI SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI ÎN ROMÂNIA.

ÎN PAS CU CERINŢELE VIEŢII

(Urmare din pag. 1)

deschis lucrările în 7 puncte în care în paralel se dau soluţiile şi se execută lucrări, cum este cazul la căminele studenţeşti din str. Cihoschi şi str. Amzei, la Policlinica studenţească şi altele. Urmează să înceapă lucrări şi în alte puncte pe baza unui program stabilit în funcţie de priorităţi. În cadrul şantierului, munca necalificată va fi prestată de studenţii celorlalte instituţii de învăţămînt. În mod similar studenţii şi cadrele didactice de la Facultatea de construcţii a Institutului politehnic din centrul universitar Iaşi, organizaţi în lotul de construcţii de pe lîngă Trustul de construcţii judeţean au preluat întocmirea documentaţiilor la 17 obiective dintre care la 5 puncte au şi început lucrările de consolidare. Studenţii şi cadrele didactice de la Facultatea de construcţii a Institutului politehnic din Timişoara întocmesc documentaţiile de consolidare pentru 8 obiective de învăţămînt afectate de cutremur în Craiova şi vor participa şi la execuţia lucrărilor. Cadrele didactice de la Facultatea de construcţii a Institutului politehnic din Cluj-Napoca au preluat întocmirea documentaţiilor pentru 10 obiective de învăţămînt gimnazial şi liceal din Bucureşti. Acţiunea se lărgeşte în fiecare zi tot mai numeroşi studenţi şi cadre didactice deschid puncte de lucru, astfel ca la începerea viitorului an şcolar şi universitar marea majoritate a clădirilor afectate de cutremur să fie redate în folosinţă.

O altă preocupare deosebită în procesul instructiv-educativ este şi organizarea activităţii elevilor şi studenţilor. Astfel, efectuarea activităţilor practice s-a organizat în perioade compacte şi continue, asigurînd o instruire practică mai eficientă, precum şi participarea directă la realizarea planurilor de producţie ale întreprinderilor, a sarcinilor de proiectare şi cercetare, prin perfecţionarea îndeosebi a activităţii de proiectare şi cercetare a studenţilor din anii mari. Structurile adoptate permit, de asemenea, pe baza unui program comun cu ministerele economice şi unităţile de cercetare, stabilirea numărului de elevi şi studenţi pentru fiecare unitate de practică, programul de lucru şi sarcini precise pentru fiecare elev, student şi cadru didactic, precum şi contribuţia învăţămîntului la sporirea forţei de muncă în unele domenii de activitate sau zone ale ţării şi totodată participarea lor la obţinerea de producţii suplimentare. Totodată, se realizează obiective complexe, atît instructive (însuşirea, în procesul creării nemijlocite de bunuri materiale, a unor cunoştinţe indispensabile pentru adîncirea şi concretizarea celor teoretice, precum şi a unor deprinderi utile viitoarei profesiuni), cît şi educative (spiritul de disciplină, conştiinciozitate şi răspundere, încrederea în capacitatea proprie de creaţie). Sistemul adoptat permite studenţilor să desfăşoare activităţi de cercetare şi proiectare, în colective mixte, alături de cadre didactice şi specialişti din producţie, utilizîndu-se astfel potenţialul de concepţie pe care îl reprezintă aceste forţe la rezolvarea unor importante probleme legate de ritmul de dezvoltare economică şi socială a ţării.

Pe viitor, cu sprijinul ministerelor şi organelor centrale, este necesar ca întreprinderile să-şi asume în mai mare măsură responsabilitatea îndrumării, împreună cu cadrele didactice, a procesului instructiv-formativ al elevilor şi studenţilor, prin desemnarea de cadre cu calificare politică şi profesională corespunzătoare pentru îndrumarea acestei activităţi. Lucrările încredinţate studenţilor să fie astfel selectate încît să se parcurgă gradat toate activităţile de producţie, cercetare, proiectare, asigurarea unui climat de disciplină, de continuitate, de stimulare a iniţiativei şi responsabilităţii.

Un rol important în procesul instructiv-educativ, în pregătirea politică şi ideologică a tineretului îl au ştiinţele sociale. În ansamblul procesului de învăţămînt, predarea ştiinţelor sociale întregeşte, alături de celelalte discipline, dimensiunea esenţială a şcolii româneşti — formarea tinerei generaţii în spiritul revoluţionar, al ataşamentului nestrămurit faţă de cauza partidului şi poporului nostru — edificarea societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi trecerea la construcţia comunismului în Republica Socialistă România.

Pe baza Programului de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al partidului şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste, a indicaţiilor preţioase ce ne-au fost date de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Consfătuirea pe ţară a cadrelor din domeniul ştiinţelor sociale şi învăţămîntului politico-ideologic, s-au revăzut şi s-au îmbunătăţit, într-o concepţie nouă, volumul de ore şi eşalonarea în planurile de învăţămînt a tuturor disciplinelor de ştiinţe sociale, asigurîndu-se, începînd cu ciclul gimnazial pînă la nivelul învăţămîntului superior, o corelare mai judicioasă a conţinutului programelor analitice pentru aceste discipline cu cerinţele pregătirii multilaterale a tuturor oamenilor muncii, a cadrelor necesare diferitelor domenii ale activităţii social-economice, cu cerinţele pregătirii temeinice a tineretului nostru pentru muncă şi viaţă. Îmbunătăţind programele şi manualele şcolare, celelalte mijloace ajutătoare de învăţămînt, am acordat o atenţie principală creşterii substanţiale a contribuţiei cunoştinţelor social-politice, istoriei, filozofiei, economiei politice şi socialismului ştiinţific la dezvoltarea gîndirii teoretice, materialist-dialectice a elevilor şi studenţilor, la formarea şi dezvoltarea conştiinţei lor socialiste, a dragostei pentru patria noastră socialistă, pentru partid şi popor. S-a pus un accent mai mare pe legarea tot mai organică a predării ştiinţelor sociale de cerinţele vieţii social-politice şi cultural-educative, ale dezvoltării producţiei materiale şi cercetării ştiinţifice din ţara noastră — mijloc important de eliminare a caracterului abstract, rupt de realităţi şi ineficient al însuşirii cunoştinţelor sociale şi politice.

Urmărind sporirea rolului ştiinţelor sociale la educaţia cetăţenească-patriotică a tineretului, a fost introdusă, la clasa a VII-a, disciplina „Constituţia R.S. România ; noţiuni despre stat şi drept", iar predarea istoriei a sporit substanţial în învăţămîntul liceal ; la toate facultăţile şi specializările din învăţămîntul superior, se studiază, începînd cu acest an universitar, „Probleme fundamentale ale Istoriei patriei şi Partidului Comunist Român". Fireşte, eficienţa acestor măsuri întreprinse de minister pentru aplicarea hotărîrilor partidului nostru depinde, într-o măsură hotărîtoare, de modul cum reuşesc profesorii care predau disciplinele de ştiinţe sociale, alături de colegii lor de activitate didactică, să ridice conţinutul politico-ideologic şi ştiinţific al învăţămîntului de toate gradele, să contribuie, participînd nemijlocit, la desfăşurarea întregii munci social-politice şi cultural-educative organizată sub conducerea organizaţiilor de partid şi U.T.C. din toate localităţile rurale şi urbane.

Iată de ce ţin să subliniez, în concluzie, la această problemă, că rolul hotărîtor în îmbunătăţirea predării ştiinţelor sociale, ca de altfel a tuturor disciplinelor, revine fiecărui profesor în parte, care, prin pregătirea lui profesională, profilul său moral-civic, trebuie să fie un exemplu demn de urmat în colectivele de elevi şi studenţi, să manifeste exigenţă şi înaltă responsabilitate socială pentru cunoaşterea şi aplicarea consecventă a Programului ideologic al P.C.R., a politicii sale interne şi externe, a tuturor hotărîrilor cuprinse în documentele de partid şi indicaţiile valoroase ale secretarului general al partidului nostru cu privire la perfecţionarea şi modernizarea învăţămîntului românesc prin integrarea lui într-o unitate indestructibilă cu producţia şi cercetarea ştiinţifică. Îmbunătăţirea muncii educative cu elevii şi studenţii reprezintă o sarcină majoră a tuturor cadrelor didactice, a perfecţionării pregătirii lor profesionale.

Acţiunea de transformare revoluţionară a învăţămîntului implică o preocupare permanentă a cadrelor didactice pentru continua îmbunătăţire a activităţilor didactice, prin adaptarea acestora la noile condiţii create de integrarea învăţămîntului cu cercetarea şi producţia, prin trecerea la o nouă tehnologie a procesului de învăţămînt, prin elaborarea de materiale didactice în vederea stimulării participării active a elevilor şi studenţilor la procesul instructiv-educativ. În acelaşi timp, pentru sporirea contribuţiei tineretului la realizarea unor sarcini de cercetare ştiinţifică, cadrele didactice urmează să dea o atenţie deosebită dezvoltării şi stimulării aptitudinilor de creaţie şi inventivitate, formării deprinderilor de rigurozitate, de exigenţă, disciplină, curaj şi promovare a noului, precum şi a tuturor celorlalte calităţi implicate în adîncirea continuă a procesului de integrare a învăţămîntului cu cercetarea şi producţia.

MARELE SFAT AL ŢĂRANILOR

(Urmare din pag. 1)

ogoarele patriei. Expunerea deosebit de bogată în idei deschizătoare de drumuri noi, în valoroase măsuri pentru activitatea prezentă şi de perspectivă care se desfăşoară în toate compartimentele acestei ramuri, reprezintă un document programatic de mare valoare teoretică şi practică, o garanţie pentru propăşirea rapidă a economiei, pentru binele şi prosperitatea întregii naţiuni. Relevînd faptul că promovarea susţinută a cuceririlor ştiinţei şi tehnicii moderne, creşterea gradului de calificare a cadrelor reprezintă condiţii de bază ale progresului mai rapid al agriculturii noastre, secretarul general al partidului sublinia sarcinile deosebite, ce revin şcolii, învăţămîntului în general, de a acţiona cu toată hotărîrea pentru formarea temeinică a cadrelor care vor trebui astfel pregătite pe băncile şcolilor încît să cunoască şi să poată folosi toate mijloacele moderne din agricultură. Expunerea a subliniat, de asemenea, necesitatea de a exista o preocupare susţinută pentru integrarea organică a învăţămîntului, cercetării şi producţiei, pentru participarea efectivă a tuturor la munca concretă a unităţilor agricole. „Agricultura — spunea tovarăşul Nicolae Ceauşescu — devine o înaltă specialitate — care cere cunoştinţe deosebite — şi trebuie să asigurăm tuturor celor care lucrează în acest domeniu cunoştinţele profesionale necesare".

Idealuri comune, în patria comună

(Urmare din pag. 1)

pepinieră a educaţiei elevilor în spiritul patriotismului socialist. Români, maghiari şi germani — profesori şi elevi — avem, şi în şcoala noastră, cum avem în aceeaşi patrie, interese comune, idealuri comune şi un front unic de acţiune în toate direcţiile activităţii şcolare.

Profesori de naţionalitate română predau şi la clasele cu limba de predare maghiară şi invers. Utilizăm, în aceeaşi măsură, posibilităţile pe care ni le oferă diferitele obiecte de studiu pentru a dezvolta la elevi sentimentul dragostei de ţara în care s-au născut, ei şi strămoşii lor, dragostea şi devotamentul faţă de singura ţară în lume care le aparţine şi căreia îi aparţin, cu toată fiinţa, cu toate aspiraţiile.

Eu însumi nu voi putea uita împrejurarea în care, îndureraţi de pagubele pricinuite de cutremur, elevi ai şcolii noastre, români, maghiari şi germani aduceau, din proprie iniţiativă, la şcoală pachete cu lucruşoare destinate copiilor rămaşi fără case ori fără şcoală — simboluri ale solidarităţii umane, frăţeşti în spiritul căreia au fost şi vor fi mai departe, educaţie. Nimeni şi nimic nu ne poate întoarce din acest drum, al omeniei către Om, în ţara în care Omul constituie suprema raţiune ! În ţara căreia îi înălţăm Cîntare, din fabrici, de pe ogoare, din şcoli ! În patria comună de care ne leagă naşterea, viaţa, idealurile comune !

În colecţia „Modernizarea învăţămîntului"

Biblioteca centrală pedagogică anunţă apariţia a două volume noi din colecţia „Modernizarea învăţămîntului" : **Predarea istoriei** vol. 5 (lei 11,45) care conţine o sinteză de texte şi documente privind Războiul de independenţă, un studiu bibliografic despre modernizarea predării istoriei, precum şi o serie de referate cu privire la formarea noţiunilor de istorie, modalităţile şi mijloacele de învăţămînt ale acestei discipline, educarea moral-politică a elevilor în cadrul ei, şi **Predarea limbilor străine,** vol. 6 (lei 10.50), care cuprinde un studiu bibliografic despre modernizarea predării limbilor străine, precum şi o serie de referate cu privire la problemele generale şi speciale ale predării acestei discipline.

Lucrările pot fi achiziţionate în provincie de la casele judeţene ale corpului didactic, iar în Capitală de la sediul Bibliotecii centrale pedagogice, str. Zalomit nr. 12, sector VII.

Munca tehnică — productivă a elevilor — o generoasă sursă de depuneri făcute în „Contul omeniei"

„Nu tot ce luceşte e aur"

(Urmare din pag. 1)

amăgiţi de ea, rănile însingurării, ale foametei şi umilinţei, lipsa de perspectivă şi remuşcarea, greu de cicatrizat.

Am luat aminte, în vizitele pe care le-am făcut în unele ţări din Occident, la condiţia de neinvidiat a unor dascăli plecaţi de pe meleagurile natale în căutarea sforăitoarelor libertăţi şi drepturi. Ce au devenit ? Cetăţeni fără patrie, oameni fără prieteni, dascăli fără discipoli, avînd nevoie de ajutor, ei, cei obişnuiţi să-l acorde, însoţindu-l de o povaţă, „celor din bănci", pe care, mai devreme sau mai tîrziu, îi regretă iremediabil.

Şi atunci, astfel de greşeli nu trebuie să se repete. În prevenirea lor, un rol deosebit ne revine nouă, oamenilor şcolii, cetăţeni de diferite naţionalităţi ai acestei ţări, **singura care ne este patrie,** pămînt de naştere şi cuib pentru ideal.

Liceul cu limba de predare germană „Nikolaus Lenau" din Timişoara, pe care îl conduc, a fost, de mai multe ori, vizitat de către oameni ai şcolii din Germania occidentală. Cu toţii au găsit cuvinte de apreciere pentru calitatea procesului instructiv-educativ, pentru funcţionalitatea laboratoarelor şi cabinetelor (cu nimic mai prejos decît cele din R.F.G.), de laudă pentru atmosfera de lucru din şcoala noastră, pentru spiritul de ordine şi disciplină.

Vizitînd, la rîndul meu, numeroase şcoli din lumea Occidentului, am remarcat, pretutindeni, la cadre didactice şi elevi, pasivitatea omului care crede că totul i se cuvine, de la construcţiile impunătoare, pînă la cele mai simple instrumente didactice. Am fost neplăcut surprins să constat că lipsesc, aproape cu desăvîrşire, entuziasmul şi căldura unor acţiuni organizate în comun (vizite, excursii, activităţi de club, întîlniri cu absolvenţii etc.). Eu rămîn la convingerea că nicicînd o „maşină pedagogică" ultramodernă nu va putea înlocui asemenea acţiuni, care generează dragostea şi respectul faţă de om, de munca lui, faţă de societate şi natură, solidaritatea umană şi patriotismul, caracteristice societăţii noastre socialiste.

1877—1977 • CENTENARUL INDEPENDENŢEI • 1877—1977

Independenţa de stat — operă a întregii naţiuni române

Poporul nostru, care a înscris actul independenţei ca pe o înălţătoare filă în istoria sa, a parcurs ferm drumul neîncetatei sale dezvoltări social-economice şi culturale ridicînd astăzi, sub conducerea Partidului Comunist Român la cote mereu mai înalte afirmarea independentă a virtuţilor creatoare ale naţiunii noastre socialiste. Realizările fără precedent pe care România le-a dobîndit în anii construcţiei socialismului, marele prestigiu internaţional de care se bucură, sînt o încununare a eforturilor, a luptei sale seculare pentru independenţă şi suveranitate naţională.

În complexitatea evenimentelor acelor ani hotărîtori pentru destinele întregii naţiuni, şcoala românească din provinciile aflate sub ocupaţie străină, a venit în ajutorul fraţilor de peste Carpaţi cu forţa şi prestigiul de care se bucură în rîndurile maselor populare.

Cu toate măsurile restrictive luate de oficialităţile austro-ungare, acţiunile de solidaritate ale şcolii româneşti s-au materializat sub forma sprijinului moral-politic, participarea directă la război prin voluntari şi personal medical, ajutor material şi financiar destinat ajutorării ostaşilor români răniţi.

În nenumărate cazuri, şcolile şi locuinţele învăţătorilor şi profesorilor au fost locuri de întîlnire şi adunare a unor intelectuali şi grupuri de săteni sau orăşeni. Acolo se citea „Gazeta Transilvaniei", „Telegraful Român", revistele „Şcoala Română" şi „Transilvania".

În cadrul acţiunilor de solidaritate cu România a slujitorilor şcolii transilvănene, un loc aparte îl ocupă victoria de la Plevna şi capitularea oştilor turceşti de sub comanda lui Osman paşa. Cu acel prilej, în seara zilei de 30 nov. /12 dec. 1877, profesorul Ştefan Pop de la Şcoala normală din Blaj, ajutat de cîţiva elevi, a iluminat cu paie aprinse dealul Pîrva, vestind multaşteptatul eveniment locuitorilor de pe valea Tîrnavei Mari. La Baia de Criş şi Cîmpeni, în 14 şi 15 decembrie 1877, „au avut loc manifestaţii cu ocazia căderii Plevnei", orgazinate de învăţătorii din cele două localităţi.

Solidaritatea şcolii transilvănene cu românii de peste Carpaţi a cunoscut şi calea scrierilor istorice, creaţii literare şi artistice, concepute şi vehiculate ca bun comun al întregii naţiuni.

O serie de profesori de la şcolile Blajului şi Sibiului au activat pe tărîmul literaturii, poeziei şi muzicii, punîndu-şi priceperea şi talentul în slujba luptei pentru independenţă.

În şcoli se învăţau poezii şi cîntece patriotice, creaţii ale oamenilor de cultură din toate provinciile româneşti.

Solidaritatea şcolii româneşti din provinciile aflate sub ocupaţie austro-ungară cu lupta fraţilor de dincolo de Carpaţi, pentru cucerirea independenţei depline, a avut loc şi pe calea participării directe la război, prin combatanţii ce au trecut munţii şi au acţionat în zona operaţiunilor militare, după cum şi în spatele frontului.

Documentele de epocă cuprind numeroase date în legătură cu plecarea unor învăţători, profesori, absolvenţi de liceu şi studenţi ardeleni dincolo de Carpaţi, pentru a participa la războiul antiotoman din 1877—1878.

Participarea activă a şcolii româneşti transilvănene la efortul comun al întregii naţiuni pentru cucerirea independenţei de stat a României s-a manifestat şi printr-o acţiune deosebit de intensă şi atotcuprinzătoare în vederea colectării de ajutoare băneşti şi materiale pe seama ostaşilor români răniţi în luptă.

Pentru ajutorarea în mod organizat a ostaşilor români răniţi s-a creat un Comitet al femeilor române din Sibiu, cu rază de acţiune în întreaga monarhie austro-ungară, care a şi luat fiinţă la 5/17 mai 1877. O serie de cadre didactice au făcut parte din comitetele femeilor române din Făgăraş, Cluj, şi Orăştie, pentru ajutorarea celor căzuţi în bătălie.

Contribuţia şcolii româneşti transilvănene la sprijinirea României în războiul pentru independenţă din 1877—1878 a grăbit înfăptuirea idealurilor de libertate naţională şi unitate politică a tuturor provinciilor româneşti. Acest efort a fost înscris la loc de cinste în conştiinţa şi istoria poporului român, ca o mărturie a tradiţiilor sale glorioase de luptă şi, în acelaşi timp, un mesaj adresat generaţiilor prezente şi viitoare pentru ridicarea continuă a patriei pe culmile progresului şi civilizaţiei

Prof. PAUL ABRUDAN
Sibiu

Un batalion de dorobanţi români pătrunzînd în reduta Griviţa

Momente de puternică educaţie patriotică

(Urmare din pag. 1)

întărirea independenţei şi suveranităţii fiecărei naţiuni constituie o condiţie spre a asigura dezvoltarea continuă a naţiunilor respective.

Sărbătorirea Centenarului Independenţei prilejuieşte, aşadar, cadrelor didactice, adîncirea muncii de educaţie comunistă a elevilor, prezentarea marilor înfăptuiri ale poporului nostru dobîndite sub conducerea Partidului Comunist Român şi înţelegerea aprofundată a legăturii dintre independenţă şi dezvoltare economico-socială.

În fapt, odată cu acţiunile educative ce se organizează în şcoli cu prilejul Centenarului Independenţei, începem trimestrul sintezelor muncii de educaţie comunistă a elevilor, de adîncire a bogăţiei de idei care caracterizează şcoala românească şi de dezvoltare a adeziunii tinerelor generaţii la marea cauză a înaintării României spre comunism.

În faţa fiecărei clase de elevi şi chiar a fiecărui elev în parte să ne punem întrebarea : cu ce idei bine însuşite şi cu ce valori comuniste intrate profund în profilul moral-spiritual, vom încheia acest an şcolar ? Iar răspunsul pe care ni-l vom da să exprime el însuşi pasiunea adeziunii educatorului faţă de politica înţeleaptă a partidului nostru

Ne apropiem — cu acest al III-lea trimestru — de încheierea anului de învăţămînt, a încă unei trepte în pregătirea generaţiilor tinere pentru muncă şi pentru viaţă. Aşa cum se ştie, realizarea tuturor obiectivelor instructiv-educative pentru fiecare ciclu şi nivel de şcolarizare, pentru fiecare disciplină şi clasă de elevi presupune parcurgerea integrală şi în cele mai bune condiţii a prevederilor programelor şcolare, precum şi asimilarea de către elevi — în bune condiţii de operaţionalizare — a cunoştinţelor prevăzute în programele respective.

În acest al III-lea trimestru, stăruind, aşadar, pentru realizarea integrală a prevederilor programelor şcolare — cu atît mai mult cu cît unii elevi se vor confrunta cu examene de admitere la care etalonul aprecierii pregătirii lor îl constituie nivelul însuşirii prevederilor programelor şcolare — un anumit specific îl îmbracă şi problemele generale educative, activitatea de sinteză a valorilor comuniste în care educăm tineretul şcolar.

În cursul acestui an şcolar, elevii şi cadrele didactice, împreună cu întregul nostru popor, au trecut prin catastrofalul cutremur din 4 martie şi au participat la puternica mişcare de întrajutorare şi solidaritate, de efort pentru înlăturarea distrugerilor şi normalizarea vieţii economico-sociale.

Dovedind — aşa cum a spus tovarăşul **Nicolae Ceauşescu**, secretarul general al partidului — **„că nu ne plecăm în faţa greutăţilor, ci, dimpotrivă, în asemenea împrejurări devenim mai dîrji, mai hotăriţi să înfăptuim comunismul în România"**, poporul nostru şi-a exprimat prin faptă, conştiinţa sa revoluţionară, ataşamentul său fierbinte faţă de politica partidului nostru.

În aceste zile de efort susţinut şi de însemnate realizări în toate sectoarele de activitate social-utilă, avem posibilitatea să organizăm — în orele de dirigenţie sau cu alte prilejuri — însuşirea şi mai profundă a ideii că patria se sprijină pe munca fiilor ei, pe înfăptuirea neabătută a politicii partidului nostru.

COSTIN ŞTEFĂNESCU

Alături de lupta eroică a întregului popor

Sînt convinsă că viaţa pe care o trăim astăzi, noi şi copiii noştri, drumul glorios pe care ţara noastră l-a parcurs prin munca neobosită a întregului popor sub conducerea partidului, a secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, nu pot fi desprinse de lupta de veacuri a poporului nostru pentru cîştigarea independenţei. Construim astăzi o societate nouă, sîntem liberi, stăpîni pe destinele noastre, dispunem de o industrie şi o economie puternică în plină dezvoltare.

Dar nu uităm, lupta eroică a poporului român pentru cucerirea independenţei naţionale a ţării din anii 1877—1878.

Sînt nenumărate pildele de omenie, de devotament prin care sutele şi miile de învăţători şi profesori de pe tot cuprinsul patriei au sprijinit prin contribuţii materiale lupta poporului nostru pentru cucerirea independenţei.

Învăţătorii din judeţul Dolj, adună mînă de la mînă, în folosul armatei române, suma de 2 584 lei ; învăţătoarea Aristia Stoicescu, la 17 iunie 1877, se adresează, printre altele, cu următoarele cuvinte Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii Publice : „În faţa grelelor împrejurări în care se găseşte ţara cu ocaziunea resbelului, în lipsă de alte mijloace cu care aş putea veni în ajutorul fraţilor ce sînt gata a-şi vărsa sîngele pentru apărarea patriei, vă rog, cu onoare, să binevoiţi a primi mica mea ofrandă ce îmi permit a face, ordonînd a reţine cu începe de la 1 iulie, pînă la finele resbelului, o pătrime din modestul salariu ce primesc ca institutoare a clasei a III-a la Şcoala primară de fete nr. 3 din Craiova" ; învăţătorul moldovean I. Climescu oferă pentru armată salariul său pe o lună ; D. Atanasiu, învăţător în comuna Laz, judeţul Vaslui, cedează în întregime salariul pe perioada 1 aprilie—31 decembrie 1877; Ilie Pop, învăţător în localitatea Somcuta, judeţul Maramureş, predă societăţii de „Cruce Roşie" „9 chile 80 deka scame pentru trebuinţele ostaşilor" ; profesorii Liceului „Matei Basarab" din Bucureşti dau 10% din salariu în contul armatei, începînd cu luna iulie 1877 şi pînă la sfîrşitul războiului, iar directorul internatului acestui liceu, I. Rîureanu, cedează jumătate din salariul său pe lunile iulie şi august 1877 ; profesorii Liceului „Carol I" din Craiova donează şi ei diferite sume din salarii ; profesorul Grigore Ştefănescu, director al „Muzeului de antichităţi" contribuie cu 50 de lei lunar, din august 1877 pînă la sfîrşitul anului; Petre Ioanid, profesor în Craiova, renunţă la o treime din retribuţia pe toată durata războiului de independenţă ; directoarea Şcolii nr. 1 din Tecuci, L. Contrachi, cu ajutorul elevelor sale, pun la îndemîna soldaţilor răniţi feşi confecţionate şi vată.

Desigur şi alte cadre didactice, multe la număr, neconsemnate aici, şi-au dat prinosul lor material sau viaţa pentru cucerirea demnităţii noastre naţionale.

Prof. ION MARINESCU
Şcoala generală nr. 1 din Călan, jud. Hunedoara

ACŢIUNI ÎN CINSTEA CENTENARULUI INDEPENDENŢEI

• Recent, Inspectoratul şcolar al judeţului Timiş a organizat cu elevii şi profesorii de limbă şi literatură română de la liceele din Timişoara, în cadrul ciclului „Teatrul şi catedra", vizionarea spectacolului „Noaptea marilor întîlniri" cu piesa lui Virgil Costea, spectacol închinat luptei pentru cucerirea independenţei naţionale.

Vizionarea spectacolului a fost urmată de întrebări şi discuţii la care au participat autorul, realizatorii spectacolului, elevii şi profesorii liceelor timişorene. Întrebările au vizat implicarea documentului istoric în realizarea piesei, personalitatea lui Mihai Viteazu, epoca în care a apărut şi s-a remarcat, faptele sale — corolar al înţelegerii profunde a actului Unirii politice a Ţării Române şi, în egală măsură, realizarea spectacolului, probitatea cu care actorii au slujit textul, transmiterea mesajului profund patriotic al piesei.

Spectacolul, calitatea discuţiilor, răspunsurile autorului şi ale actorilor au constituit o veritabilă lecţie de patriotism.

• Consiliul Municipal Bucureşti al Organizaţiei Pionierilor, Inspectoratul şcolar al muncipiului Bucureşti, Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România, Secţia de activităţi cultural-educative, documentare şi relaţii cu publicul, Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu" — secţia pentru copii — organizează în cadrul Festivalului naţional al educaţiei politice şi culturii socialiste „Cîntarea României", expoziţia : „Cinstim memoria eroilor jertfiţi pentru libertate şi independenţă naţională". Vernisajul va fi însoţit de festivitatea de premiere cu „Trofeul micului creator" a celor mai valoroase creaţii literare şi plastice realizate în cadrul concursului.

• La Casa corpului didactic din Buzău, în cadrul festivalului naţional „Cîntarea României", a avut loc un simpozion în care au fost evocate momente ale războiului de independenţă, reflectate în istorie, literatură şi plastică. Au prezentat comunicări profesorii : Cristian Teodorescu, Ion Mănoiu şi Emil Pricopescu.

Tot aici s-a deschis şi o expoziţie cu lucrări plastice ale elevilor din licee şi şcolii generale, oglindind evenimentele aniversate în acest an.

ULTIMUL TRIMESTRU:

ETAPĂ DECISIVĂ

A spune că trimestrul al III-lea al anului şcolar constituie, prin conţinutul activităţilor ce se desfăşoară în cadrul său, o perioadă dificilă, este un fapt cunoscut de fiecare dascăl. Dificultatea este accentuată nu numai de complexitatea problemelor pe care trebuie să le rezolvăm, ci şi de faptul că elevii dau semne de oboseală mult mai uşor. În acest an, lucrurile se complică prin aceea că, în multe şcoli, din cauze obiective sau subiective s-au pierdut multe ore destinate învăţăturii, procesului instructiv-educativ. Din acestea rezultă necesitatea organizării temeinice a activităţii didactice, a măsurilor de igienizare a procesului instructiv-educativ pentru a asigura o activitate intensă şi continuă a elevilor, un plus de preocupare pentru pregătirea de specialitate, psiho-pedagogică şi metodică a fiecărui cadru didactic.

Un bun învăţător sau profesor începe munca de organizare a activităţii didactice din această perioadă printr-o analiză temeinică a parcurgerii materiei prevăzute în programele şcolare, din punctul de vedere al însuşirii ei de către toţi elevii. Nimic din ceea ce este esenţial pentru continuarea studiilor nu trebuie să rămînă neînsuşit. Pentru unele cadre se ridică cu ascuţime probleme privind recuperarea rămînerilor în urmă, consolidarea cunoştinţelor la temele mai slab însuşite de către elevi ş.a. Pentru toţi, însă, se cere să depisteze atent golurile din cunoştinţe, să ia măsuri pentru completarea acestor cunoştinţe la nivelul cerinţelor programelor şcolare, să acţioneze cu hotărîre în vederea acordării unui sprijin diferenţiat elevilor şi mai ales celor care întîmpină greutăţi în însuşirea cunoştinţelor.

Abia după o astfel de analiză şi activitate de ajutorare a elevilor, se poate trece, cu succes, la proiectarea activităţii pentru organizarea şi desfăşurarea recapitulării finale a materiei avîndu-se în vedere să se repete esenţialul, pe baza unor teme de sinteză care să permită elevului să închege cunoştinţele într-un sistem, să-l facă să înţeleagă corelaţia dintre ele, să-l pună în situaţia de a aprecia valoarea lor. De aceea, e de preferat ca lecţiile de sinteză să aibă un pronunţat caracter practic aplicativ, iar cele din domeniul ştiinţelor sociale, al limbii şi literaturii române, geografiei să pună mai mult în valoare aspectele educative ale acestor discipline. De aici rezultă obligaţia fiecărui profesor şi învăţător de a pregăti temeinic lecţiile de recapitulare finală. Nu este îngăduit nimănui să ţină lecţii de recapitulare fără a se pregăti temeinic, fără a pregăti elevii pentru activităţile pe care le desfăşoară în cadrul unei asemenea lecţii.

Evident că, paralel cu acţiunea de organizare şi desfăşurare a recapitulării finale, inspectoratele şcolare, directorii de şcoli au datoria să acţioneze pentru încheierea cu succes a anului şcolar. În ansamblul problemelor pe care le ridică încheierea anului şcolar, un rol important îl ocupă activitatea de orientare a absolvenţilor clasei a VIII-a către profilele liceelor. În această perioadă, se cere ca toate comisiile de orientare şcolară şi profesională, cu sprijinul profesorilor şi îndeosebi a diriginţilor, să desfăşoare ample acţiuni în rîndul părinţilor şi al elevilor pentru a-i determina să-şi trimită copiii către acele tipuri de şcoli şi profile către care au aptitudini şi de care are mai mare nevoie economia noastră naţională. De asemenea, o atenţie deosebită trebuie acordată încheierii situaţiilor şcolare, completării corecte a documentelor care evidenţiază situaţia la învăţătură a fiecărui copil precum şi organizării din timp a sărbătorilor de sfîrşit de an. De reţinut este însă faptul că succesul activităţii în această perioadă depinde de realismul cu care sînt proiectate activităţile, de capacitatea organizatorică şi de conducere a directorilor de şcoli, a inspectoratelor şcolare judeţene.

Prof. ION RIZESCU
director adjunct în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

Un instrument de lucru util, practic, eficient:

„Îndrumări metodice privind temele pentru acasă şi verificarea pregătirii elevilor prin lucrări de control"

„Studiul privind creşterea nivelului de pregătire a elevilor şi lichidarea repetenţiei în ciclul primar" prevede printre altele şi sarcina de a revizui normele referitoare la stabilirea temelor ce se dau elevilor pentru a fi efectuate acasă, pentru a asigura atît buna însuşire a cunoştinţelor, cît şi timpul de odihnă a elevilor şi pentru a stabili un sistem mai eficient de control al cunoştinţelor şi deprinderilor însuşite.

Recent, Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului şi Institutul de cercetări pedagogice şi psihologice au elaborat „Îndrumări metodice privind temele pentru acasă şi verificarea pregătirii elevilor prin lucrări de control", editat de revista „Tribuna şcolii". Aşa cum indică îndrumările metodice, temele pentru acasă trebuie să fie „o componentă obligatorie a regimului de activitate şcolară, o a doua formă preţioasă a activităţii didactico-educative", care are menirea să completeze lecţia ca formă de bază. Sarcina şcolii este aceea de a-i înzestra pe elevi nu numai cu un anumit cuantum de cunoştinţe, ci şi cu priceperi şi deprinderi de a dobîndi continuu, în mod independent, noi cunoştinţe, de a le aplica în diferite situaţii. Iată de ce este imperios necesar ca fiecare învăţător să urmărească în permanenţă ca, prin conţinutul temelor independente stabilite, acestea : a) să constituie un mijloc de consolidare şi aprofundare a cunoştinţelor dobîndite la lecţie ; b) să favorizeze formarea şi dezvoltarea priceperilor şi deprinderilor ; c) să stimuleze capacităţile intelectuale, creativitatea gîndirii prin aplicarea cunoştinţelor în situaţii noi, legarea teoriei de practică ; d) să cultive interesul pentru studiu, să formeze deprinderi de muncă independentă şi de autocontrol.

După ce se prezintă, în partea introductivă, importanţa temelor pentru acasă şi a modului în care este bine ca ele să fie gîndite, explicate elevilor şi apoi verificate, se trece la prezentarea amănunţită a tuturor problemelor ce le ridică acestea, precum şi verificarea pregătirii elevilor prin lucrări de control.

Sînt cuprinse şi cerinţe de ordin metodologic, precum şi precizări necesare în stabilirea conţinutului şi volumului temelor pentru acasă, a pregătirii elevilor în vederea efectuării acestora.

Îndrumările menţionează la punctul 1, „Cu privire la conţinutul temelor pentru acasă", necesitatea diferenţierii temelor, atît pentru asigurarea succesului la învăţătură a tuturor elevilor, corespunzător cerinţelor programei şcolare, cît şi pentru realizarea unor obiective cu caracter educativ.

La punctul 7, „Cu privire la colaborarea şcolii cu familia", se insistă asupra necesităţii intensificării propagandei pedagogice în rîndul părinţilor, subliniindu-se importanţa alcătuirii şi respectării unui raţional regim de muncă şi odihnă în funcţie de particularităţile psiho-somatice ale fiecărui elev.

Îndrumările metodice recent apărute reprezintă pentru toţi învăţătorii, pentru directorii de şcoli şi inspectoratele şcolare un îndreptar util în activitatea didactică. Ele vor constitui obiectul de dezbatere în cadrul cercurilor pedagogice ale învăţătorilor din judeţul Timiş, acum la începutul trimestrului al III-lea, în vederea pregătirii corespunzătoare cerinţelor programelor şcolare a tuturor elevilor din învăţămîntul primar.

Institutoare MARIA ILIE
Inspectoare la Inspectoratul şcolar al judeţului Timiş

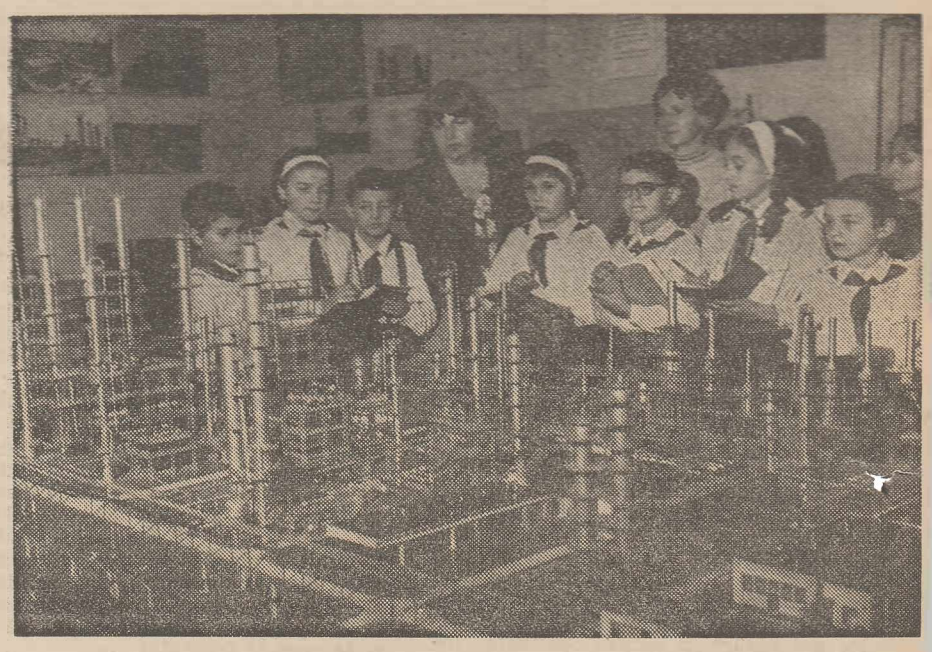

Fii de petrolişti , mîine ei înşişi petrolişti, studiind macheta unei rafinării

Limba română nu este pentru nici un copil din România o limbă străină

În procesul de instruire şi educare comunistă a copiilor din învăţămîntul preşcolar, predarea limbii române ocupă un loc important, în multiplele şi variatele posibilităţi pe care le oferă educatoarelor de a sădi în sufletul copiilor sentimente de dragoste şi devotament faţă de patria noastră, a tuturor, Republica Socialistă România, de poporul muncitor, dragoste şi respect pentru Partidul Comunist Român, continuatorul celor mai glorioase tradiţii ale trecutului, de a educa preşcolarii în spiritul frăţiei dintre oamenii muncii români, maghiari şi alte naţionalităţi, de a-i forma în lumina eticii comuniste.

Programa de activităţi în limba română — pentru grădiniţele cu predare în limbile naţionalităţilor conlocuitoare — cuprinde volumul vocabularului minim necesar, ce poate fi asimilat într-un an de către copiii din grădiniţele naţionalităţilor conlocuitoare din România. Ea sugerează aspectele din viaţă şi numărul minim de cuvinte ce trebuie însuşite de copii într-o anumită perioadă, prezentate sub formă de structuri gramaticale, lăsînd la latitudinea educatoarelor să majoreze numărul cuvintelor, în funcţie de nivelul de cunoaştere a limbii române de către copii şi de mediul lingvistic în care aceştia trăiesc.

Programa asigură educatoarei şi o anumită independenţă ; aceasta, ţinînd cont de particularităţile de vîrstă şi individuale ale copilului şi de împrejurările locale, poate să aleagă cele mai bune metode şi procedee, să aibă iniţiativă în organizarea activităţii în limba română, să se sprijine pe joc, să folosească toate momentele zilei şi situaţiile date pentru a crea situaţii în care să transmită anumite cunoştinţe în limba română.

Cunoştinţele în limba română se transmit copiilor în cadrul jocurilor sau al activităţilor cu întreaga grupă. Structurile gramaticale în limba română se predau în cadrul activităţii comune în limba maternă. Denumindu-se un lucru direct în limba română, după înţelegerea prealabilă justă a cuvîntului şi a sferei noţiunii respective în limba maternă, se creează — chiar din grădiniţă — un început de bilingvism. După ce s-a acumulat un anumit bagaj de cunoştinţe şi cuvintele care le denumesc au devenit automatisme, trecînd în vocabularul activ al copilului, atunci se organizează o activitate comună, numai în limba română. De exemplu, la tema „mijloace de transport", la grupa mare, în cadrul activităţii de observare organizate în limba maternă, se pot denumi mijloacele de transport şi în limba română : aceasta este o maşină, acesta este un avion etc. În activitatea de „convorbiri după imagini" organizată tot în limba maternă, se fixează aceste structuri în limba română şi se exersează cu copiii.

Cu ocazia unei plimbări, educatoarea exersează cu copiii în limba română culorile şi denumirile mijloacelor de transport. Într-o dimineaţă, în etapa I se poate organiza un joc de creaţie „De-a călătoria", unde copii sînt stimulaţi să vorbească numai ro mâneşte (pe cît este posibil), fiindc taxatoarea (educatoarea) nu cunoaşt limba lor maternă. După aceste activi tăţi şi jocuri se poate trece la activi tate comună cu întreaga grupă în lim ba română : jocul didactic „Cu ce călă torim în excursie ?", sau jocul didacti „Ce am greşit ?", unde copiii denumes şi şoseaua, aerul sau calea ferată p unde circulă aceste mijloace de tran port.

În planificarea trimestrială, noi cor semnăm numărul activităţii în cadr căreia se dau 2—3 structuri gramatical noi de limbă română, iar activităţil ţinute numai în limba română sînt cor semnate la rubrica „observări".

Pentru a lărgi şi activiza vocabular copiilor în limba română, ţinem tot f lul de activităţi şi în limba română desen, educaţie fizică, construcţii şi a tele. De exemplu, la educaţie fizică, început, introducem numai cîteva c menzi, după aceea denumim exerciţi şi în limba română, însă, în cadrul pr dării limbii române, ştim că trebuie facem să predomine jocul şi jocuri didactice.

În felul acesta, credem că răspunde chemării pe care tovarăşul Nicol Ceauşescu, secretarul general al dului, o adresa la Plenara C.C. din 18-19 iunie 1973 cu privire de voltarea şi perfecţionarea învăţămînt lui în R.S. România : **„Limba româ nu este pentru nici un tînăr care trăie în România o limbă străină. Ea e limba societăţii noastre socialiste şi tr buie învăţată de toţi cetăţenii româ Numai astfel se pot realiza condiţii re le de egalitate în drepturi".**

LETIŢIA KÖTE
educatoare, Grădiniţa de aplicaţie a Liceului pedagogic „Iosif Vulcan" din Oradea

FIŞA PSIHO

Convorbire cu prof. univ. dr.

Red. : Care sînt argumentele de tură teoretică şi practică, în favoa unei fişe psiho-pedagogice ?

I. Radu : Nu se poate realiza o m că instructiv-educativă diferenţiată aşa cum se cere astăzi — fără a cun te temeinic elevii. Un diriginte c preia o clasă doreşte să aibă o infor ţie minimă despre elevi, pentru a mina faza de tatonare în munca e cativă. Un elev care intră în anul I liceu continuă o şcolaritate începută 9 ani înainte ; este firesc să-i cun tem interesul şcolar, rezultatele, c portarea etc. Un sprijin eficient în

ORIENTAREA ŞCOLARĂ ŞI PROFESIONALĂ

Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului a organizat, în zilele de 1 şi 2 aprilie a.c., la Braşov, o consfătuire pe tema orientării şcolare şi profesionale, la care au participat cadre de îndrumare şi control din minister, cadre didactice de la I.C.P.P.D. şi universităţi, inspectori şi psihologi şcolari, preşedinţi ai comisiilor judeţene de orientare şcolară şi profesională, şefi ai laboratoarelor de orientare.

Concepută ca un instructaj şi, totodată, ca un schimb de experienţă, consfătuirea a cuprins un program bogat, alcătuit din expuneri referitoare la : probleme generale ale orientării şcolare şi profesionale şi sarcinile Comisiei centrale de orientare şcolară şi profesională (prof. univ. dr. Dumitru Salade, preşedintele Comisiei); clarificarea obiectivelor liceului românesc şi ale orientării şcolare şi profesionale în etapa actuală (prof. dr. Romeo Dăscălescu, director adjunct în M.E.I.); prezentarea fişei psiho-pedagogice adoptate de Comisia centrală (prof. univ. dr. Ion Radu, Universitatea Cluj-Napoca) ; comunicarea rezultatelor şi experienţei acumulate în şcolile din judeţul Braşov şi raportarea lor la necesarul forţei de muncă din judeţul Braşov (prof. Petre Ludoşan, inspector şcolar general şi prof. Toader Mihai, psiholog şcolar) ; vizitarea, urmată de interesante discuţii, a cîtorva din cele mai bune laboratoare de orientare şcolară şi profesională din judeţ.

Înţeleasă în multiplele ei semnificaţii : general-umană (previne eşecurile, conflictele om-societate, stările de alienare), social-politică (avînd ca scop să contribuie la utilizarea raţională a potenţialului uman, la acoperirea cu forţă de muncă a sectoarelor deficitare ale economiei naţionale), instructiv-educativă (contribuie la autocunoaşterea elevilor, la formarea atitudinii juste faţă de muncă) asupra cărora a insistat prof. Ion Rizescu, director adjunct în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului, orientarea şcolară şi profesională se constituie ca un proces complex, de durată, nu ca o acţiune de campanie, în pragul unor etape şcolare, ca un rezultat al influenţelor şcolii, mediului social, familiei, organizaţiilor de tineret

Metodologia activităţii de orientare şcolară şi profesională

Ca orice activitate complexă, dirijată şi multidisciplinară, orientarea şcolară şi profesională pretinde şi ea o metodologie, anumite strategii şi tehnologii adecvate obiectivelor urmărite. Metodologia orientării şcolare şi profesionale trebuie să permită acordarea unei asistenţe psiho-pedagogice elevilor, să contribuie la rezolvarea sarcinilor orientării şcolare şi a celei profesionale, să aibă un caracter dinamic şi deschis şi să poată fi adaptată diverselor situaţii concrete de pe teren. Ea cuprinde metode şi procedee potrivite pentru a fi folosite într-o activitate **generală**, indicată mai ales la început, pentru o activitate **diferenţiată** (pe vîrste, pe sexe, pe grupe de interese, pe tipuri de şcoli) şi pentru o activitate **individualizată** cu „elevii-problemă", cu cei nehotărîţi etc. Metodologia presupune elaborarea unui **sistem de măsuri** eşalonate, în care acţiunile întreprinse să se înlănţuiască şi să se sprijine reciproc, să se armonizeze cu planul activităţii educative. Acest sistem de măsuri vizează în principal asigurarea unei cunoaşteri temeinice şi obiective a fiecărui elev, a unei informaţii suficiente şi oportune despre reţeaua şcolară şi despre lumea profesiunilor, precum şi realizarea unei sinteze între cele două categorii de date, obiective realizate integral mai ales la clasele terminale.

Pe lîngă metodele didactice cunoscute, metodologia orientării şcolare şi profesionale cuprinde vizite în întreprinderi şi instituţii, întîlniri cu specialişti, dezbateri pe teme de orientare şcolară şi profesională, seri de întrebări şi răspunsuri, vizionări de spectacole în comun, expoziţii cu teme de orientare, conferinţe, activităţi de probă etc. Concursurile, olimpiadele, serbările, cercurile etc. pot fi înscrise tot în categoria mijloacelor de depistare, stimulare şi dezvoltare a intereselor, înclinaţiilor şi aptitudinilor elevilor în vederea orientării şcolare şi profesionale. Practica în producţie, generalizată la nivelul liceului, ar trebui să devină un adevărat laborator de orientare şcolară şi profesională, punînd în evidenţă înclinaţiile elevilor şi ajutînd la diversificarea opţiunilor lor, potrivit structurii şcolare şi vieţii profesionale.

Cunoaşterea elevilor este o operă de colaborare a tuturor profesorilor şi chiar a tuturor factorilor educativi, operă care trebuie pusă de acord cu posibilităţile şi cerinţele psiho-pedagogiei actuale. Este necesar ca ea să devină mai sistematică, mai cuprinzătoare, mai profundă şi mai operativă, punînd în evidenţă posibilităţile intelectuale ale elevilor, particularităţile lor temperamentale, trăsăturile de caracter, interesele, aptitudinile şi talentele lor, eventualele deficienţe morfofiziologice sau educative, fără de care nu este posibilă îndrumarea lor pentru a-şi valorifica la maximum disponibilităţile individuale.

Informaţia profesională, la rîndul ei, trebuie să le ofere elevilor toate datele necesare despre tipurile de licee şi profilele lor, despre condiţiile de admitere, calificare etc., precum şi despre necesarul forţei de muncă, despre profesiuni şi specificul lor etc.

Întocmind **caracterizările elevilor** din clasele terminale, pentru a veni, prin ele, în ajutorul departajării pe tipuri de şcoli, diriginţii şi psihologii vor urmări ca recomandările făcute elevilor, în final, să fie acceptate şi urmate. Surprinzînd elementele caracteristice, dominantele conduitei elevului din şcoală şi din afara ei, randamentul în muncă, starea de sănătate etc., autorii caracterizărilor vin nu numai în sprijinul elevilor şi al familiei, ci şi în ajutorul şcolii şi al societăţii. Făcînd o sinteză a tuturor datelor obţinute şi formulînd cîteva recomandări educative şi de orientare şcolară şi profesională, ei manifestă solicitudine şi înţelegere pedagogică pentru absolvenţii treptei întîi sau a doua a liceului. **Sfatul de orientare** pe care-l dă şcoala trebuie să fie rezultatul unei atente şi îndelungate munci educative, să exprime acordul factorilor educativi şi al elevului şi să fie dat cu multă competenţă şi responsabilitate, în aşa fel încît fiecare elev să simtă bunăvoinţa celor care-l îndrumă, să adere, pe bază de convingeri, la concluziile colectivului pedagogic şi să-şi mobilizeze toate resursele pe linia realizării idealului profesional pe care şi l-a elaborat.

Prof. univ. dr. docent
DUMITRU SALADE
preşedintele Comisiei centrale
de orientare şcolară şi profesională

Un obiectiv central: pregătirea educatorilor pentru colaborarea cu familia

Importanţa naţională a problemei orientării şcolare şi profesionale, complexitatea şi dificultatea ei, lacunele din pregătirea psiho-pedagogică a cadrelor didactice, impun cu necesitate un proces amplu şi continuu de perfecţionare a personalului didactic pentru munca educativă în general şi pentru cea de orientare şcolară şi profesională în special, acţiune la care sînt chemate să-şi aducă o substanţială contribuţie atît inspectoratele şcolare şi laboratoarele judeţene de orientare şcolară şi profesională, cît mai ales Institutul central de perfecţionare a cadrelor didactice şi filialele sale.

Unul din obiectivele centrale ale acestei munci de perfecţionare credem că trebuie să-l constituie pregătirea cadrelor didactice pentru munca lor cu familiile elevilor.

Experienţa laboratorului de orientare şcolară şi profesională la I.C.P.P.D. — filiala Braşov, în această direcţie, ne permite să formulăm cîteva din problemele ce pot fi abordate în cadrul diferitelor acţiuni de îndrumare şi perfecţionare a cadrelor didactice şi să sugerăm cîteva dintre modalităţile de lucru, care pot fi utilizate.

Între temele care pot fi prezentate în cadrul diferitelor expuneri, analize colective sau dezbateri, amintim : **Modalităţile de antrenare a familiei la munca de cunoaştere a elevului** (cum pot fi ajutaţi părinţii pentru a realiza o cunoaştere obiectivă a copiilor ; cum poate fi creat climatul afectiv care să favorizeze schimbul sincer şi deschis de păreri despre copil; cum pot fi informaţi părinţii despre rezultatele investigaţiilor cadrelor didactice, privind personalitatea elevilor; cum să alegem din numeroasele variante posibile de a comunica părinţilor opinia noastră despre elev, pe cea mai adecvată); **Modalităţi de informare şcolară şi profesională a părinţilor** (ce trebuie să cunoască familia în legătură cu reţeaua şcolară şi cu necesarul de forţă de muncă; cum poate favoriza şcoala lărgirea orizontului şcolar şi profesional al părinţilor); **Ce înseamnă o decizie profesională corectă în condiţiile societăţii româneşti contemporane** (elementele pe care familia trebuie să le aibă în vedere şi să le coreleze cînd conduce copilul spre decizia şcolară sau profesională); **Ce înseamnă un sfat de orientare** (cum trebuie oferit pentru a fi acceptat de elevi şi părinţi; modalităţi de convingere a familiei că greşeşte uneori în îndrumarea pe care o dă copilului); **Individualizarea, principiu esenţial în colaborarea cu familia** (necesitatea diferenţierii colaborării, intervenţiei în funcţie de specificul fiecărei familii — pregătire, atmosferă educativă etc.); **Modalităţi de exercitare a influenţelor şcolii asupra părinţilor prin intermediul comitetelor de părinţi.**

Mai pot fi utilizate, ca forme de îndrumare şi perfecţionare a cadrelor didactice pentru munca lor cu familiile elevilor: introducerea, în cadrul cursurilor de perfecţionare pentru directorii de şcoli, diriginţi, profesori de diferite specialităţi, a unor teme de bază; organizarea, în cadrul stagiilor practice pentru diriginţi, a unor dezbateri, „brainstorming"-uri, cît şi, mai ales, a unor acţiuni practice cu părinţii : organizarea, în cadrul acţiunilor caselor corpului didactic, a unor dezbateri, mese rotunde, cu diriginţii care lucrează la nivelul aceloraşi clase; organizarea unor acţiuni model, care să stimuleze la generalizarea unor forme eficiente de lucru, cum ar fi : lectorate, dezbateri comune cadre didactice — părinţi, cadre didactice — elevi — părinţi.

Menţionăm, spre exemplificare, dezbaterea comună — cadre didactice-părinţi — de la Şcoala generală nr. 15 din Braşov, cu tema : „Şcoala şi familia — în faţa unei mari responsabilităţi sociale : opţiunea şcolară şi profesională", dezbatere la care au participat directorii de şcoli, diriginţi, responsabili ai comisiilor de orientare şcolară şi profesională de la celelalte şcoli braşovene, cît şi dezbaterea organizată de Casa corpului didactic Braşov, cu tema : „Modalităţi prin care familia poate ajuta la o corectă orientare şcolară şi profesională a elevilor", dezbatere la care au participat diriginţi ai claselor a VIII-a şi preşedinţii comitetelor de părinţi.

Lector. univ. dr. Doina PĂCURAR
I.C.P.P.D. — Filiala Braşov

DAGOGICĂ

DU, Universitatea Cluj-Napoca

mea şcolară şi profesională nu se ate acorda plecînd doar de la datele isei terminale, slujindu-ne de informaţii fragmentare şi disparate.

În orice sistem şcolar mai avansat, ocupărea de a cunoaşte copiii nu se uma la notele din catalog sau la imbul ocazional de impresii între fesori, cu privire la un elev sau altul e ridică probleme. Peste tot se încercă să se imprime cunoaşterii elevi- o notă sistematică, de continuitate, semnînd observaţiile de sinteză în un document numit fişă şcolară sau ar.

Red. : Ce caracteristici prezintă fişa şcolară preconizată de Comisia centrală de orientare şcolară şi profesională ?

I. Radu : Fişa în discuţie încearcă să valorifice experienţa cîştigată la noi în direcţia cunoaşterii elevilor, fără să reprezinte propriu-zis o noutate din punct de vedere ştiinţific. Faţă de fişele care au avut circulaţie în şcoala noastră, ea are avantajul de a fi mai simplă şi de a cere un volum minim de muncă în completarea ei.

Va fi introdusă cu scop experimental într-un lot de circa 300 şcoli, la alegerea inspectoratelor şcolare (pentru clasele I, V şi anii I, III). Ea îşi propune să sintetizeze informaţia relevantă despre un elev. Fiecare profesor are imaginea sa despre un şcolar sau altul. Aceste imagini, uneori diferite — chiar contradictorii — trebuie suprapuse, conciliate într-o imagine unitară, care să selecteze ceea ce este autentic, definitoriu.

Red. : Ce cunoştinţe (sau însuşiri) presupune completarea fişei de către învăţători şi diriginţi ?

I. Radu : Un minim de informaţie psihologică, adică stăpînirea unor noţiuni pe care le vehiculează în mod curent dascălul, cu condiţia să le dea un conţinut ştiinţific. De pildă, inteligenţa nu trebuie confundată cu rezultatele la învăţătură, cum se mai obişnuieşte (acestea fiind, în proporţie de 50%, determinate de metodele pedagogice, condiţiile familiale, interese şi aptitudini, al căror paralelism, evident, nu înseamnă identitate, aptitudinile atrăgînd după ele interesele).

Red. : Cum trebuie interpretată şi utilizată fişa ?

I. Radu : Fireşte, completarea fişei nu constituie un scop în sine. Dascălul cunoaşte elevul educîndu-l, şi-l educă mai bine cunoscîndu-l. Dacă fişa completată rămîne o simplă piesă de arhivă ea nu are nici un rost ! Ea trebuie să însoţească elevul de la un ciclu şcolar la altul, de la o şcoală la alta pentru motivele mai sus-arătate. Datele fişei şcolare trebuie să servească în momente de opţiune, de dirijare spre o şcoală sau alta, în operaţia de departajare a elevilor de la o treaptă la alta a liceului, precum şi la admiterea în învăţămîntul superior. Evident, urmează să se reglementeze — pe baza experienţei — în ce mod va fi realizat acest lucru. Deficienţele concursurilor de admitere pe diferite trepte ale învăţămîntului sînt bine cunoscute. O fişă şcolară, completată cu răspundere, poate corecta şi suplini multe din aceste neajunsuri.

Şi apoi, dacă ne-am referi numai la problema orientării şcolare şi profesionale, ar fi suficient să amintesc faptul că proporţia maximă a fluctuaţiei forţei de muncă se află între 18 şi 25 de ani, situaţie explicabilă în bună parte prin opţiuni profesionale greşite în timpul şcolii.

M. DRAGOMIR

NOI PROGRAME ŞCOLARE

În lumina sarcinilor trasate şcolii prin documentele de partid, prin Programul de măsuri pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R. şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste în domeniul muncii ideologice, politice şi cultural-educative, privind accentuarea rolului formativ al procesului de învăţămînt şi educarea tineretului şcolar în vederea integrării sale sociale în concordanţă cu cerinţele construcţiei socialiste din ţara noastră şi ale epocii moderne, direcţiile de resort din Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului au definitivat noile programe şcolare, ameliorînd capitole întregi în consens cu specificul predării fiecărei discipline. În revizuirea programelor existente, s-a ţinut seama de stabilirea unui raport optim între cantitatea informaţională pe care trebuie să o ofere obiectul de învăţămînt şi cultivarea priceperilor şi deprinderilor de muncă intelectuală, stimularea iniţiativei şi a gîndirii creatoare a elevilor în cadrul procesului instructiv-educativ.

Începînd cu acest număr, publicăm prezentările care, la solicitarea redacţiei, inspectori din Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului le fac noilor programe.

CLASELE I — IV

Ciclul primar, bază a învăţămîntului formativ

În stabilirea conţinutului programelor şcolare pentru clasele I—IV s-a pornit de la faptul că activitatea instructiv-educativă desfăşurată în ciclul primar continuă munca de formare a copiilor din perioada grădiniţei şi se integrează organic în sistemul unitar de instruire şi educare a tineretului. Avînd în vedere cunoştinţele şi deprinderile dobîndite în grădiniţă, programele ciclului primar asigură instrumentele de bază ale muncii intelectuale, precum şi însuşirea unor noi informaţii din diferite domenii ale realităţii şi ale disciplinelor de învăţămînt, de către elevi, creîndu-le acestora posibilitatea continuării studiilor în ciclul gimnazial.

În acest scop, în acţiunea de revizuire a programelor existente, s-a urmărit adaptarea lor la posibilităţile de asimilare a cunoştinţelor de către copiii şcolarizaţi la şase ani, accentuarea caracterului practic aplicativ al tuturor disciplinelor şcolare, eşalonarea materiei în funcţie de logica internă a fiecărui obiect, creşterea randamentului şcolar şi lichidarea repetenţiei.

Astfel, tematica **Programei de citire** orientează autorii de manuale spre texte accesibile copiilor, cu un bogat conţinut educativ, dînd posibilitatea învăţătorilor să insiste asupra însuşirii de către elevi a unei citiri corecte, curente, conştiente şi expresive, precum şi asupra formării unui vocabular activ, bogat şi nuanţat. În clasele I şi a II-a elevii învaţă să citească şi să scrie, fac exerciţii de dezvoltare a vorbirii şi sînt orientaţi spre înţelegerea unor noţiuni abstracte. De asemenea, ei sînt familiarizaţi cu noţiunea de propoziţie şi cu principalele semne de punctuaţie şi de ortografie. Studiul sistematic al gramaticii începe în clasa a III-a avînd în vedere: înlăturarea teoretizărilor şi excesului de analize gramaticale, întărirea caracterului practic aplicativ al fiecărei lecţii, accentuarea laturii creatoare a lecţiilor, prin angajarea elevilor în procesul de învăţare. Programa orientează orele de gramatică spre dezvoltarea posibilităţilor de exprimare ale elevilor şi nu spre însuşirea pur teoretică a unor definiţii şi concepte gramaticale.

Programa de compunere urmăreşte să contribuie la educarea gîndirii logice a elevilor, la stimularea iniţiativei, a spiritului de observaţie şi de inventivitate al acestora. Sînt prevăzute, după fiecare compunere, ore de discutare a lucrărilor din punct de vedere al conţinutului, al formei de exprimare şi al corectitudinii grafice şi ortografice.

Schimbările care au intervenit în **Programa de aritmetică** au avut în vedere cunoştinţele dobîndite de copii în cadrul activităţilor cu conţinut matematic din grădiniţe, eşalonarea materiei, în aşa fel încît să se evite supraîncărcarea, iar însuşirea temeinică a cunoştinţelor de matematică să permită elevilor aplicarea lor în practică, la rezolvarea problemelor prevăzute pentru activitatea zilnică la orele de specialitate, cît şi a celor ivite în diferite împrejurări din viaţa lor, de asemenea la continuarea studiilor.

Programa de geografie ţine seama de datele noi ale acestei discipline, de posibilităţile de asimilare ale elevilor, introducîndu-i treptat în studiul mediului geografic. Este subliniat rolul omului în transformarea mediului geografic precum şi contribuţia acestei discipline la cunoaşterea, înţelegerea şi apropierea între popoare, în spiritul idealurilor păcii şi progresului.

Programa de desen revizuită are un limbaj accesibil învăţătorilor, fiind concepută în aşa fel, încît activităţile artistice-plastice ale elevilor din cadrul lecţiilor şi din afara lor să fie strîns legate de viaţa şi lumea copiilor, de ceea ce învaţă la celelalte discipline.

Programa de caligrafie urmăreşte să le formeze elevilor deprinderi de scriere corectă, lizibilă, frumoasă şi rapidă. Conţinutul programei este orientat spre dezvoltarea spiritului de observaţie, atenţiei, voinţei, simţului de ordine şi de acurateţe, capacităţii de comparaţie, de apreciere şi autoapreciere a lucrărilor caligrafice.

Acţiunea de revizuire a programelor şcolare a avut în vedere descongestionarea acestora, fără scăderea exigenţelor faţă de pregătirea elevilor.

Prof. VASILE MOLAN
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Izvor de cultură şi sentimente patriotice

Un popor trăieşte, înainte de toate, prin limba pe care o vorbeşte şi în care scrie. Întreaga istorie a limbii, a literaturii şi a culturii noastre are ca trăsătură distinctivă dragostea faţă de graiul strămoşesc, faţă de valorile literare, naţionale care au exprimat în forme artistice de mare sensibilitate spiritualitatea românească. Iată de ce studiul limbii şi literaturii române în şcoală a fost şi rămîne un imperativ de ordin naţional, patriotic, cu implicaţii deosebit de importante în formarea culturii generale a elevilor, în educaţia lor morală, civică şi revoluţionară.

Şcoala are obligaţia de a-i face pe elevi să cunoască limba şi literatura română, să le formeze interesul şi dragostea pentru studierea acestora, să le trezească dorinţa de a citi, să le dezvolte gustul artistic.

Orientarea realistă, determinată de condiţiile concrete ale dezvoltării societăţii noastre în etapa actuală şi în viitor, nu înseamnă nicidecum diminuarea studiului limbii şi literaturii naţionale în şcoală, a rolului său în formarea tinerei generaţii. Dimpotrivă, însuşirea bazelor viitoarelor meserii, oricare ar fi acestea, presupune stăpînirea temeinică a limbii române, ca instrument de comunicare orală şi scrisă, de dobîndire a informaţiei pe calea lecturii proprii. Aceasta pe de o parte. Pe de altă parte, muncitorul şi specialistul de mîine nu pot fi lipsiţi de lectură, de accesul la marile valori literare, pentru că aceasta ar însemna, de fapt, limitarea vieţii lor sufleteşti, a orizontului de cunoaştere, de cultură

În expunerea la Congresul educaţiei politice şi al culturii socialiste, tovarăşul Nicolae Ceauşescu atrăgea atenţia asupra „necesităţii de a se acorda mai multă grijă istoriei, literaturii, limbii române, creaţiei poporului nostru — aceasta constituind un factor important pentru educaţia socialistă a tineretului patriei noastre".

Ţinînd seama de aceste indicaţii, de rolul deosebit pe care conducerea partidului nostru îl atribuie studierii limbii şi literaturii române, a fost elaborat un program amplu de perfecţionare a conţinutului predării acestei discipline, s-au întocmit noi proiecte de programe. Ele au fost dezbătute în mai multe judeţe şi în colective de specialişti. Pînă la aplicarea lor în şcoli şi editarea unor noi manuale, pentru anul şcolar viitor s-au adus, în continuare, îmbunătăţiri actualelor programe şi manuale. Astfel, pentru ciclul gimnazial, a fost revizuită programa — ediţia 1975. a fost dezvoltată nota introductivă a programei în scopul unei orientări precise a activităţii de predare-învăţare; a fost revăzută lista cu lecturile suplimentare la toate clasele gimnaziale, pentru a spori contribuţia lecturii la educaţia literară a elevilor, la formarea convingerilor şi sentimentelor patriotice; s-a făcut o mai bună selecţie şi organizare a exerciţiilor cuprinse în manualele de gramatică ale claselor VII—VIII, în vederea transformării gramaticii într-un mijloc de cunoaştere şi de cultivare a limbii literare actuale; în manualele de lectură literară ale aceloraşi clase s-au introdus noi texte care să dea valenţe educative superioare cărţilor de lecturi literare; a fost lărgită şi îmbunătăţită tematica orelor de compoziţie şi s-au dat mai multe sugestii şi îndrumări pentru alcătuirea compunerilor; s-a făcut o mai bună precizare a obiectivelor principale urmărite în pregătirea elevilor, punîndu-se accent pe formarea şi dezvoltarea deprinderilor practice, de citire şi scriere corectă, pe însuşirea normelor gramaticale, ortografice, ortoepice şi de punctuaţie, pe dezvoltarea vocabularului.

Desigur, toate schimbările pozitive aduse concepţiei de predare-învăţare, programelor şi manualelor şcolare rămîn fără eficienţă pedagogică, dacă profesorul este lipsit de pregătire de specialitate şi metodică necesare.

Prof. DUMITRU SĂVULESCU
inspector general în M.E.I.

FIZICĂ

Conţinut conceptual şi conţinut experimental

Cerinţele generale ale perfecţionării învăţămîntului din ţara noastră, cît şi reorientarea pe plan mondial a punctelor de vedere cu privire la funcţiile formative ale studiului fizicii, au impus o reproiectare a conţinutului acestei discipline încă în anul 1970. Ca urmare, în trei ani de studii şi consultări a fost elaborată o programă pentru ciclul gimnazial şi una pentru liceu de către un colectiv condus de prof. dr. docent Radu Ţiţeica şi prof. dr. Grigore Moisil. Programa a fost aplicată începînd cu clasa a VI-a. În aceşti ani, la liceu s-a continuat învăţarea pe baza programei din 1968 ameliorată prin cîteva revizuiri.

Noua programă îmbunătăţită substanţial, care se va aplica în anii ce urmează, prin obiectivele şi conţinutul ei, defineşte rolul fizicii, ca disciplină de învăţămînt, în educaţia tineretului.

Principala caracteristică a programei de fizică o constituie viziunea unitară în care a fost proiectată, luînd în considerare întregul interval de timp în care se studiază fizica. Astfel, clasa a VI-a, este un an de iniţiere în conţinutul, metoda şi limbajul fizicii ca ştiinţă. Intervalul de şase ani, cuprins între clasa a VII-a şi clasa a XII-a, este împărţit în **trei perioade** egale, fiecare constituind un studiu de acumulări cantitative capabile să producă saltul calitativ în perioada următoare.

În prima perioadă (clasele a VII-a şi a VIII-a) se pune accentul pe însuşirea fenomenologică, experimental-practică, a cunoştinţelor din anumite capitole ale fizicii şi pe formarea limbajului ştiinţific.

În **a doua perioadă** (clasele a IX- şi a X-a) se va insista pe însuşirea metodelor, a tehnicilor şi a teoriilor reprezentative în fizică care să poată fi însuşite în treapta I a liceului.

Ultima perioadă (clasele a XI-a şi a XII-a) este rezervată atît pentru însuşirea cunoştinţelor necesare specializării, cît şi sintezelor necesare pregătirii celor care vor urma cursurile unui institut de învăţămînt superior.

Prin această trecere de la un nivel de învăţare la altul, conceptele fundamentale se reiau şi se perfecţionează prin aproximări succesive, în paralel cu creşterea generală a întregului ansamblu conceptual.

O altă caracteristică a noii programe este dată de poziţia pe care o ocupă observarea şi experimentul în procesul de învăţare. Se promovează trecerea de la experimentul demonstrativ, efectuat de profesor, la cel frontal, efectuat de toţi elevii şi integrat în lecţie. Aceasta se reflectă în faptul că întregul conţinut este desfăşurat pe două coloane intitulate **„Conţinut conceptual"** şi **„Conţinut experimental"**. În prima coloană sînt prezentate conceptele, legile, modelele şi teoriile care trebuie însuşite în fiecare etapă. În coloana a doua sînt prezentate experimentele din care se vor trage concluziile necesare însuşirii conţinutului conceptual. Cele două coloane sînt deci complementare; ele definesc numai împreună, pentru profesor, ceea ce are de făcut.

O altă caracteristică a acestei programe se evidenţiază în modul în care rezolvă raportul dintre conţinutul obligatoriu şi cel opţional. În proiectarea ei, s-a pornit de la ideea că nivelul general de cultură trebuie asigurat printr-o componentă obligatorie, pentru toţi elevii acestei ţări, indiferent de liceul în care învaţă. Acest filon comun de cunoştinţe va permite atît trecerea cu uşurinţă de la un profil la altul, cît şi susţinerea de examene de admitere, la această disciplină, de către orice elev, la orice facultate.

Paralel cu acest conţinut, care acoperă aproximativ 80% din numărul total de ore de instruire rezervate acestui obiect de învăţămînt, elevii îşi vor însuşi unele teme din fondul opţional, alese de profesor pentru a completa numărul de ore prevăzut în planul de învăţămînt pentru profilul respectiv. Această alegere se va face în funcţie de aptitudinile elevilor, de mijloacele de învăţămînt existente în laboratorul şcolii şi de cerinţele profilului unităţii de învăţămînt, sau ale specializării.

Programa structurează acest fond de teme opţionale în trei grupe intitulate „extinderi în fizică", „extinderi în tehnologie" şi „extinderi în alte domenii". În prima grupă sînt cuprinse temele, în cea de a doua, aplicaţiile în tehnologie ale achiziţiilor teoretice, şi în sfîrşit, în ultima grupă, se găsesc teme cu caracter interdisciplinar din astrofizică, geofizică, biofizică, istoria fizicii şi alte domenii.

Temele alese de oricare din aceste compartimente devin obligatorii odată cu întocmirea planificării de către profesor.

Programa reglementează şi modalitatea de evaluare a competenţei de cunoaştere şi aplicare a elevilor. După fiecare unitate didactică de conţinut este prezentată proba corespunzătoare, probă care defineşte natura performanţei şi lasă libertate de alegere a căilor şi mijloacelor de realizare. Această probă va fi deci unitară şi nu unică. Probele vizează atît performanţe psihomotorii, performanţe cognitive, precum şi performanţe de limbaj ştiinţific.

Toate cele de mai sus au fost concepute astfel, încît învăţarea fizicii să nu supraîncarce elevii şi să creeze timp pentru însuşirea metodelor ştiinţei, pentru formarea de capacităţi care să permită o integrare socială rapidă în orice domeniu vor lucra.

Prof. IUNIAN CHELU
inspector principal în Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului

A IV-a ediţie a Simpozionului Naţional al cadrelor didactice:

„Asigurarea progresului şcolar pe calea sprijinirii diferenţiate a elevilor la învăţătură; Metode, procedee şi tehnici de evaluare a progresului şcolar“

În zilele de 17—18 aprilie a.c., la Sibiu s-au desfăşurat lucrările etapei finale a celei de a IV-a ediţii a Simpozionului Naţional al cadrelor didactice pe tema „Asigurarea progresului şcolar pe calea sprijinirii diferenţiate a elevilor la învăţătură ; Metode, procedee şi tehnici de evaluare a progresului şcolar“ organizat de Uniunea Sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă şi cultură şi Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului.

La lucrările simpozionului au participat prof. **Maria Stănescu**, adjunct al ministrului educaţiei şi învăţămîntului, prof. **Silvia Ilie**, preşedinta Uniunii Sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă şi cultură, reprezentanţi ai organelor de partid şi de stat, ai organelor sindicale de învăţămînt, cadre didactice din învăţămîntul de toate gradele, oameni de ştiinţă şi cultură, reprezentanţi ai instituţiilor de cercetare şi perfecţionare, ai diverselor foruri interesate în problemele instrucţiei şi educaţiei.

Luînd cuvîntul în deschiderea şedinţei plenare cu care au debutat lucrările simpozionului, tovarăşa prof. Silvia Ilie a subliniat amploarea şi însemnătatea acestei acţiuni, arătînd că această manifestare ştiinţifică de anvergură republicană, înscrisă de Uniunea Sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă şi cultură, şi Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului printre alte numeroase acţiuni destinate stimulării creaţiei ştiinţifice, tehnice şi artistice a maselor, sub egida Festivalului Naţional „Cîntarea României“ a antrenat un mare număr de cadre didactice din oraşe şi sate care s-au angajat la nivelul şcolilor, al localităţilor, al judeţelor într-o vastă competiţie de creaţie ştiinţifică, în fructuoase investigaţii şi experimentări pedagogice pe cele mai actuale probleme ale învăţămîntului, menite să contribuie, în ultima analiză, la optimizarea practicii didactice, la ridicarea pe noi trepte a muncii de educaţie şi instrucţie a tineretului şcolar.

În numele organelor de partid şi de stat, tovarăşul **Simion Scutea**, secretar al Comitetului judeţean de partid Sibiu, a urat bun venit tuturor participanţilor la lucrările simpozionului şi a apreciat importanţa acestei manifestări ştiinţifice, care, prin tema ei, reprezintă încă o contribuţie la dezvoltarea multilaterală a personalităţii umane din societatea noastră, o dovadă a preocupărilor partidului şi statului nostru de a cultiva în rîndurile tineretului marile valori morale şi spirituale.

În continuarea lucrărilor din şedinţa plenară, prof. Maria Stănescu a expus referatul cu tema **„Orientări privind evaluarea randamentului şcolar“**. Legînd tema expunerii sale de marile comandamente puse în faţa şcolii româneşti de Partidul Comunist Român, de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, vorbitoarea a situat asigurarea progresului la învăţătură în contextul dezvoltării şi perfecţionării învăţămîntului de zece ani, al egalizării şanselor de acces la învăţătură al copiilor din patria noastră. În încheierea intervenţiei sale, vorbitoarea a mulţumit în numele conducerii Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, al tuturor organizatorilor simpozionului, organelor locale de partid şi de stat pentru sprijinul acordat acestei manifestări ştiinţifice.

A urmat referatul **„Metode de tratare diferenţiată a elevilor în vederea sporirii eficienţei procesului de învăţămînt“**, prezentat de dr. **Iulian Nica**, director adjunct al Institutului de cercetări pedagogice şi psihologice. Arătînd necesitatea folosirii optime a tuturor componentelor tehnologiei didactice şi mai cu seamă a metodelor de învăţămînt, vorbitorul a arătat că aceste componente sînt legate de măiestria, iniţiativa şi angajarea cadrelor didactice, sînt dependente de concepţia pe care o au cadrele didactice despre funcţia formativă a învăţămîntului.

În încheierea lucrărilor şedinţei plenare, prof. Silvia Ilie a prezentat comunicarea **„Formarea personalităţii tinerilor în perspectiva viitorului, principal complex de referinţă al evaluării progresului şcolar; rolul organizaţiilor sindicale în determinarea unei optici noi, în aprecierea eficienţei procesului educaţional“**. Referindu-se la prevederile cuprinse în Programul de măsuri pentru traducerea în viaţă a hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R. şi ale Congresului educaţiei politice şi al culturii socialiste, vorbitoarea a insistat asupra necesităţii pregătirii tineretului şcolar pentru viaţă, pentru muncă, pentru producţie, asupra unei organizări judicioase a orientării şcolare şi profesionale, cu ajutorul organizaţiilor de tineret. S-a accentuat rolul organizaţiilor sindicale din învăţămînt care au multiple posibilităţi de a contribui la perfecţionarea cadrelor didactice.

SUB EGIDA FESTIVALULUI NAŢIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

În continuare, lucrările simpozionului s-au desfăşurat în 12 secţii. În secţia I — **Probleme teoretice şi practice privind progresul şcolar ; Evaluarea randamentului la învăţătură**, cu subsecţia I A, **Concepte şi experimente** şi subsecţia I B., **Metode şi mijloace de evaluare şi de notare a progresului şcolar** — majoritatea comunicărilor au dezvoltat teme şi au propus soluţii referitoare la unele cauze ale eşecului şcolar, la rolul factorului „profesor“ în explicarea acestuia, la optimizarea sistemului de evaluare în procesul de învăţămînt, la criterii de apreciere a conduitei elevului prin nota la purtare , la formarea capacităţii de autoapreciere corectă a elevului. S-a atras atenţia asupra eficienţei sociale, nu numai pedagogice, a evaluării randamentului şcolar, asupra necesităţii pregătirii sistematice a studenţilor în facultăţile care asigură necesarul de cadre didactice. Concluziile au evidenţiat importanţa dezvoltării cercetării de profil pentru crearea unei metodologii unice — bazate pe criterii riguros ştiinţifice — de evaluare şi notare a randamentului elevilor la învăţătură.

În secţia a II-a, **Pregătirea preşcolarilor pentru activitatea şcolară**, un număr mare de intervenţii au fost determinate de prezentarea unui ghid psihopedagogic pentru evaluarea maturizării preşcolarilor în vederea şcolarizării, ca şi de perfectarea coordonării vizual-motrice prin jocuri şi exerciţii aplicate tuturor preşcolarilor.

Secţia a III-a, **Diferenţierea activităţii cu elevii din ciclul primar — cale de lichidare a repetenţiei**, a relevat unele aspecte cu privire la eficienţa metodelor şi procedeelor de muncă diferenţiată pentru asigurarea progresului şcolar, la necesitatea formării deprinderilor de muncă independentă a elevilor din clasele I—IV.

Învăţătorii, participanţi la dezbaterile Secţiei a IV-a — **Optimizarea sistemului de evaluare şi notare în ciclul primar** — s-au referit, în principal, la importanţa cunoaşterii elevilor pentru stabilirea unui nou sistem de notare la clasa I. De asemenea, au apreciat că este necesară schimbarea opticii asupra funcţiilor evaluării, referindu-se la dezvoltarea, prin notare, a valorilor formative ale învăţării, a celor educative, la creşterea obiectivităţii.

În secţia a V-a, **Limba şi literatura română**, au reţinut atenţia teme tratînd metode şi tehnici de predare-învăţare, bazate pe individualizarea şi diferenţierea activităţii cu elevii, metode şi procedee de evaluare corespunzătoare sarcinilor unui învăţămînt formativ, încadrarea lecţiilor în sistem în cadrul obiectului Limba şi literatura română.

Referatele secţiei a VI-a, **Limbi străine**, s-au grupat în jurul a trei teme : diferenţierea în cadrul predării limbilor străine, rolul şi funcţionalitatea laboratoarelor fonice, criterii de elaborare a testelor de evaluare a cunoştinţelor la limbile străine.

În cadrul secţiei a VII-a, **Ştiinţe sociale**, s-a reliefat caracterul creator al lecţiilor de ştiinţe sociale în pregătirea social-politică a elevilor, concretizat prin metode şi procedee de activitate diferenţiată a profesorilor cu elevii.

Lucrările din secţiile a VIII-a — **Matematică** — şi a IX-a — **Fizică, chimie** — au urmărit analiza a diverse forme de stimulare a activităţii diferenţiate în cadrul lecţiilor, în scopul stimulării progresului şcolar, ca : fişe, elemente de instruire programată, momente de muncă independentă, întrebuinţarea testelor în evaluarea rezultatelor la învăţătură, folosirea laboratoarelor multifuncţionale etc.

În secţia a X-a, **Biologie-geografie**, s-a conturat ideea necesităţii elaborării unor fişe tipizate de lucru, care să contribuie eficient la ridicarea nivelului de pregătire a elevilor. S-a subliniat ideea accentuării educaţiei pentru protecţia mediului înconjurător.

Dezbaterile din cadrul secţiei a XI-a pe tema **Progresul şi evaluarea pregătirii pentru profesii productive în gimnaziu şi liceu**, au avut în vedere includerea în planul de producţie şcolară a unor lucrări de complexitate crescîndă, care să asigure pregătirea în specialitate a elevilor. S-a propus o mai bună colaborare între maiştrii-instructori, pedagogi şi psihologii şcolari, pentru testarea periodică a elevilor şi îndrumarea acestora, către o meserie sau alta, în funcţie de aptitudini, interese şi necesităţile economiei locale şi naţionale.

Lucrările secţiei a XII-a, **Probleme specifice ale activităţii în casele de copii** — înfiinţată la această ediţie a simpozionului — prin comunicările şi discuţiile participanţilor au conturat caracteristica activităţii instructiv-educative în aceste instituţii de educaţie cu scopul prevenirii eşecului şcolar, al asigurării progresului la învăţătură al elevilor proveniţi din casele de copii.

Constituindu-se ca o contribuţie la preocupările generale de îmbunătăţire a activităţii cadrelor didactice, referatele, comunicările şi dezbaterile care le-au însoţit au prilejuit un pozitiv şi valoros schimb de experienţă.

VALERIA BACIU
VIOLETA APOSTOL
DRAGOMIR MAGDIN
JENŐ FARKAS

ÎN ATENŢIA PARTICIPANŢILOR LA SIMPOZIONUL NAŢIONAL

În vederea elaborării volumului „Asigurarea progresului şcolar pe calea sprijinirii diferenţiate a elevilor la învăţătură ; Metode, procedee şi tehnici de evaluare a progresului şcolar“, participanţii la lucrările simpozionului naţional, care s-a desfăşurat în zilele de 17—18 aprilie la Sibiu, sînt invitaţi să trimită pînă la 30 mai a.c., pe adresa Uniunii Sindicatelor din învăţămînt, ştiinţă şi cultură (Str. Spiru Haret nr 12, sectorul 7, Bucureşti), rezumate dactilografiate de 4—5 pagini. Orice netrimitere pînă la această dată va atrage după sine imposibilitatea cuprinderii în volum a lucrărilor respective.

„Sub flamurile partidului“

Purtînd genericul „Sub flamurile partidului“, în zilele de 13 şi 14 aprilie a.c., s-a desfăşurat, la Botoşani, cea de a doua ediţie a Reuniunii corale interjudeţene organizate de Inspectoratul şcolar judeţean, Comitetul sindicatelor învăţămînt şi Casa corpului didactic Botoşani. Au participat corurile cadrelor didactice din : Arad (dirijor prof. Gavrilă Cîmpan), Cluj-Napoca (dirijor prof. Mihai Guttman), Craiova (dirijor prof. Mariana Cioroianu şi prof. Al. Racu), Deva (dirijor prof. Aurica Galici şi prof. Gh. Bercea), Satu Mare (dirijor prof. Ştefan Csendes), precum şi corurile judeţului Botoşani — din Bucecea (dirijor prof. Viorel Mărîi), Dorohoi (dirijor prof. Nicolae Guragata) şi Botoşani (dirijor prof. George Holca).

Cu acest prilej a avut loc şi un colocviu al criticilor muzicali şi dirijorilor de cor prezenţi la reuniune, pe tema : „Istoria patriei în creaţia corală românească. Contribuţia criticii muzicale la promovarea artei corale“.

Spectacolele prezentate de formaţiile corale pe scenele mai multor localităţi botoşănene (Bucecea, Dorohoi, Săveni, Botoşani), ca şi spectacolul de gală susţinut de toate aceste formaţii pe scena Teatrului „Mihai Eminescu“, la închiderea reuniunii, au scos în evidenţă pasiunea şi dragostea celor prezenţi la această frumoasă manifestare, pentru arta corală, înalta ţinută artistică a programelor. Pe scenă evoluau artişti amatori — cadre didactice de cele mai diverse specialităţi — însă, nu în rare momente, amatorismul era cu mult depăşit ; aveai impresia că te afli în faţa unor artişti profesionişti autentici.

În privinţa colocviului, în concordanţă cu tema propusă spre dezbatere, a fost remarcată, cu satisfacţie, prezenţa în repertoriul celor mai multe formaţii a lucrărilor inspirate din trecutul glorios al neamului, de istorie vie a prezentului nostru. Avem o istorie bogată în fapte măreţe. Aceste fapte se cer slăvite în cîntece la fel de măreţe, iar colocviul de la Botoşani a fost o pledoarie în acest sens. Tot în cadrul colocviului s-au făcut referiri concrete cu privire la atragerea în formaţiile corale a tuturor cadrelor didactice pasionate de această artă cu vechi tradiţii, la stimularea artei componistice amatoare, la felul în care să se facă schimburile de experienţă şi să se desfăşoare festivalurile şi concursurile etc.

Reuniunea de la Botoşani, desfăşurată în cadrul amplelor manifestări ale Festivalului „Cîntarea României“, aşa cum s-au exprimat toţi participanţii, a constituit o manifestare artistică deosebit de vie şi de folositoare. Ea poate fi luată drept exemplu de alte judeţe.

D. CICHIRA

Spectacol în cadrul Festivalului „Cîntarea României“, dat de elevii Şcolii generale din Păstrăveni, judeţul Neamţ

Preocupări de perfecţionare a învăţămîntului din R. D. Germană

O recentă vizită în Republica Democrată Germană, mi-a prilejuit, prin amabilitatea redacţiei revistei „Deutsche Lehrerzeitung", cunoaşterea a multiple preocupări de perfecţionare a procesului de educaţie şi învăţămînt din această ţară. În cadrul unei vizite pe care am făcut-o la sediul Organizaţiei de pionieri „Ernst Thälmann" Christa Wagner, vicepreşedintă a acestei organizaţii, mi-a prezentat pe larg atît concepţia politică pe care se bazează educaţia pionierilor din R.D. Germană cît şi aspectele metodologice specifice ale activităţii educative. Am reţinut, din această convorbire, preocuparea de a realiza educaţia comunistă a tineretului în strînsă legătură cu viaţa, de a transforma cunoştinţele ideologice şi politice în convingeri, printr-un contact viu şi direct cu realitatea socială şi în perspectiva dezvoltării viitoare a acesteia. Printre obiectivele educative ale organizaţiei se situează, de asemenea, dezvoltarea bagajului de cunoştinţe ştiinţifice şi de cultură generală ale pionierilor care să vină în completarea celor primite în şcoală, prin acţiuni interesante şi atractive. Totodată se depun eforturi pentru educarea elevilor în spiritul dragostei pentru munca productivă şi pentru orientarea lor profesională în funcţie de nevoile de cadre ale economiei naţionale. Se consideră că pentru buna îndeplinire a sarcinilor organizaţiei este importantă realizarea coeziunii şi solidarităţii fiecărui colectiv de pionieri.

O altă întrevedere cu Horst Grünert, secretarul Consiliului central al sindicatelor de educaţie şi învăţămînt, mi-a dat posibilitatea să cunosc contribuţia organizaţiilor sindicale, la perfecţionarea cadrelor didactice. Una dintre sarcinile importante ale acestora este educaţia politică şi ideologică a cadrelor didactice. Aceasta se realizează în primul rînd prin seminariile de învăţămînt politic — care, în acest an, sînt axate pe studiul documentelor Congresului al IX-lea al P.S.U.G. — precum şi prin informările politice care se fac în fiecare şedinţă sindicală. Pentru perfecţionarea profesională, sindicatele sprijină pregătirea cadrelor didactice în cadrul cursurilor de perfecţionare care au loc în timpul vacanţelor de iarnă şi de vară şi prin care trebuie să treacă fiecare educator la intervale de patru ani. Se organizează, de asemenea, schimburi de experienţă, iar cadrele didactice cu bune rezultate sînt încurajate printr-un sistem organizat la nivel republican să-şi popularizeze experienţa.

La Ministerul Învăţămîntului, discuţia cu directorul general, dr. Fred Postler, s-a axat, în special, pe problemele realizării unităţii dintre şcoală şi viaţă. După opinia organizatorilor învăţămîntului din R.D.G., aceasta se realizează în primul rînd prin instruirea politehnică, de aceea în şcoală a şi fost introdusă o nouă disciplină care este „învăţămîntul politehnic". În cadrul acesteia, elevii din clasa I şi pînă în clasa a VI-a sînt instruiţi, o oră pe săptămînă, în ateliere şcolare unde învaţă tehnici elementare de prelucrare a lemnului şi hîrtiei, montaje simple de elemente de maşini şi cuplaje electrotehnice. Din clasa a VIII-a şi pînă în clasa a X-a, toţi elevii merg o dată pe săptămînă, în întreprinderi socialiste industriale sau agricole. Ei primesc acolo cunoştinţe teoretice în cadrul obiectului introdus în producţia socialistă, care familiarizează elevii cu unele domenii ale tehnologiei, mecanicii, electrotehnicii şi economiei şi iau parte timp de două, respectiv trei ore, la procese reale de muncă, în scopul de a-şi însuşi cunoştinţele tehnice şi economice de bază, de a dobîndi deprinderi generale de muncă şi de a se iniţia în relaţiile sociale din întreprinderi. Munca productivă a elevilor a fost structurată după specificul economiei naţionale în zece ramuri: prelucrarea metalului, construcţii, electrotehnică şi electronică, industrie chimică, agricultură, tehnică textilă, tehnică agricolă, prelucrarea lemnului, prelucrarea pielei, industrie de confecţii. Aceste sectoare cuprind aproximativ 84% din meseriile din industria R.D.G. Pentru munca productivă a elevilor — care este mai specializată în clasele a IX-a şi a X-a învăţămîntul politehnic fiind menit să-i pregătească pentru a exercita o profesie — există programe generale obligatorii. Programele generale trebuie să asigure acumularea unor deprinderi de muncă, priceperi şi experienţe asemănătoare, în ciuda condiţiilor diferite. În întreprinderi, elevii sînt îndrumaţi, respectiv instruiţi, de pedagogi (cadre de specialitate pentru învăţămîntul politehnic şi ingineri-pedagogi) sau de muncitori calificaţi şi de maiştri cu calităţi adecvate acestei funcţii. Întreprinderile de stat selecţionate pentru învăţămîntul politehnic sînt obligate, potrivit Legii învăţămîntului, să creeze toate condiţiile materiale şi de personal necesar. La sfîrşitul clasei a XI-a şi a XII-a, elevii efectuează o muncă ştiinţifică şi practică în ritm de patru ore pe săptămînă în care îşi perfecţionează formaţia politehnică de bază şi acumulează cunoştinţele necesare exercitării viitoarei lor profesii, lucrînd în grupe de patru pînă la şase elevi, care îşi iau în sarcină anumite proiecte tehnice ale întreprinderilor, alese după preferinţele lor. Imediat după bacalaureat, elevii muncesc, timp de două săptămîni, într-o întreprindere industrială, agricolă, de transport sau de servicii publice.

Aceste informaţii mi-au fost confirmate de realitate prin vizitele şi asistenţele la lecţii pe care le-am făcut la Liceul Schliemann din Berlinul democrat, la Şcoala de zece ani (Oberschule) din Wessenberg (Neustrelitz), la Şcoala agricolă de perfecţionare a cadrelor şcolare de conducere din Drösedow (Neubrandenburg) şi la Casa corpului didactic din Berlinul democrat.

OCTAVIAN BUZESCU

Ştiinţa de carte

În Republica Socialistă Vietnam opera educativă cunoaşte o dezvoltare largă, statul acordînd o atenţie deosebită învăţămîntului de toate gradele, ca sursă principală de pregătire a oamenilor. Conform actualului plan cincinal (1976–1980), 80 la sută dintre copiii preşcolari din mediul urban şi 50 la sută din cei de la sate vor fi cuprinşi în grădiniţe. Efectivul elevilor din învăţămîntul general va atinge 13 760 000. Conform planului, în cele 32 de institute superioare şi secundar-tehnice care vor funcţiona vor fi pregătite 200 000 de cadre cu nivel universitar şi 340 000 de tehnicieni.

Politica şcolară a statului, de cuprindere a unui număr cît mai mare de copii şi tineri în şcoală, de a înlesni accesul larg la ştiinţa de carte va face ca, în 1980, o persoană din trei să meargă la şcoală.

500 de meserii

Conform cerinţelor economiei şi culturii Uniunii Sovietice, peste 500 de profile de meserii stau la dispoziţia absolvenţilor şcolii generale care doresc să-şi continue pregătirea în învăţămîntul mediu de specialitate. În cadrul acestui sistem funcţionează două feluri de şcoli: şcolile medii tehnice (pentru ramurile industriei, construcţii, transporturi şi telecomunicaţii, agricultură, economie etc.) şi şcolile medii de pregătire specială (pedagogie, medicină, muzică, artă, teatru, navigaţie maritimă ş.a.). Reţeaua acestor şcoli pregăteşte mecanici, tehnologi, metalurgişti, electricieni, radiotehnicieni, tehnicieni mineri, zootehnicieni, agronomi, montori, planificatori, geodezişti, merceologi, contabili ş.a. De asemenea, aceste şcoli formează un număr însemnat de cadre pentru sectoarele învăţămîntului şi culturii — învăţători, educatoare de grădiniţă, profesori de muzică, desen tehnic pentru şcolile cu profil general.

DIN LUMEA CAPITALULUI

DRAMELE TINERETULUI

Între „ciudăţeniile" societăţii capitaliste — care ţin de fapt de criza ei — există una cu vaste implicaţii pe tărîmul educaţiei: în timp ce se caută soluţii pentru punerea în acord a instrucţiei cu exigenţele cele mai rafinate ale societăţii prezente şi viitoare — un număr considerabil (jumătate din totalul copiilor de vîrstă şcolară de pe Terra) nu învaţă carte, fiind condamnaţi, fără drept de apel, de aceeaşi societate, la ignoranţă şi incultură. Dar ceea ce este mai deconcertant în această problemă este faptul că multe milioane din cei care nu au „parte de carte" şi din cele aproape 100 de milioane de copii care trăiesc, în zilele noastre, într-o stare de permanentă mizerie şi subnutriţie — se află în ţări capitaliste dezvoltate, care se autointitulează, „ţări ale progresului celui mai remarcabil". (Se poate vorbi însă de progres — Einstein avea dreptate — cînd există copii nefericiţi ?). Aşa, de exemplu, în Italia, în anul trecut, au rămas în afara şcolii nu mai puţin de 750 000 de copii. Sau S.U.A. — ca să luăm această mare putere, cu performanţe în progresul tehnico-ştiinţific — numără, potrivit datelor furnizate de „U. S. Bureau of the Census", 3,4 milioane de persoane între 7—19 ani neşcolarizate. Iar exemplele se pot înmulţi, deşi probabil că nu există stat capitalist în care, teoretic, să nu fie recunoscut dreptul legitim al omului la ştiinţa de carte, necesitatea asigurării condiţiilor de acces la învăţătură a tuturor copiilor. Cu toate acestea, practic, zeci de bariere, care de care mai concrete şi mai materiale, împiedică înscrierea la şcoală, frecventarea regulată a cursurilor, ca să nu mai vorbim de succesul la învăţătură al unei părţi impresionante din totalul copiilor ce trăiesc în ţările occidentale.

Iată unul dintre impedimente: taxele şcolare şi cheltuielile necesitate de pregătirea pentru cursuri — cumpărarea manualelor, rechizitelor, înscrierea la examene etc. — tot mai scumpe şi cu atît mai ridicate cu cît este vorba de un grad mai înalt de învăţămînt. Astfel, în S.U.A., nivelul mediu al taxelor universitare este în prezent de 5 000 de dolari per student, mai mult cu 1 800 decît în 1974—1975. Potrivit previziunilor, în fiecare an pînă în 1980, aceste taxe vor creşte în universităţile şi colegiile S.U.A. cu 8—15 la sută. În Italia, la Universitatea Bocconi (Milano), numai înscrierea a costat 235 000 lire, dar cheltuielile strict necesare pentru frecventarea facultăţii au fost de 4—5 ori mai mari. Iar în Franţa, după cum scrie revista „Paris Match", studiile universitare au însemnat 19 700 de franci pentru un student în ştiinţe şi 15 300 pentru un viitor medic. Evident, povara acestor cheltuieli este cu atît mai greu resimţită cu cît ea trebuie suportată mai mulţi ani. Iar în ţările occidentale cursurile universitare au, în general, o durată mare. Bunăoară, în Franţa, media în ani a studiilor superioare este între 5 şi 8 ani şi două luni, cu tendinţa de a se prelungi.

Este de prisos să ne mai întrebăm cine sînt cei care pot plăti atîţia ani în şir asemenea sume, ce sacrificii cer ele studenţilor săraci, nevoiţi adeseori, pentru a putea urma şcoala, să lucreze în timpul liber ca şoferi, chelneri, măturători de stradă, ce problemă înseamnă achitarea obligaţiilor pecuniare către şcoală, pentru marea majoritate a părinţilor care au venituri mai mult decît modeste. O selecţie de clasă mai riguroasă nici nu se poate decît aceasta controlată de ban. Dovada: În Anglia, 75 la sută din cei cuprinşi în învăţămînt aparţin păturilor înstărite ale societăţii, deşi ele reprezintă în contextul acesteia un procent infim. În general, în universităţile occidentale numărul studenţilor proveniţi din rîndurile clasei muncitoare şi ale ţărănimii este foarte scăzut: 15—17 la sută, iar în unele locuri de abia 3—4 la sută. Cît despre negri care, pe lîngă faptul că sînt de obicei săraci, mai au şi „vina" de a fi negri, doar 2.2 la sută dintre ei ajung, în S.U.A., în posesia unei diplome de absolvire a unor facultăţi sau şcoli medii.

Odată (în) egalitatea de acces şi de succes la învăţătură astfel asigurată, ce se întîmplă cu băieţii şi fetele care, cu toate asperităţile, au reuşit să termine cursurile şi sînt în posesia unei diplome ? Probabil că examenul cel mai dur al vieţii lor de abia acum începe. Tinerii absolvenţi sînt azvîrliţi pur şi simplu pe piaţa forţei de muncă şi lăsaţi să se descurce cum pot, în faţa unei oferte care este departe de conţinutul cererii, puşi în situaţia să constate că, la şcoală — după cum exclama recent revista italiană „Giorni" — copiii au fost crescuţi „fără mîini", fiindcă programele nu ţin seama de necesităţile expresse ale inserării absolvenţilor în viaţa activă. „În fiecare an — spune Alain Guînot, secretarul Centrului confederal pentru tineret al C.G.T. din Franţa, într-un interviu acordat revistei „Le Mouvement Syndical Mondial" — 300 000 dintre absolvenţii şcolilor ajung, în această ţară, pe piaţa forţei de muncă, fără cea mai elementară calificare profesională".

Cît despre absolvenţii cu diplomă ai unor şcoli specializate, cum ar fi institutele şi facultăţile care pregătesc profesori, ingineri, avocaţi, medici... debutul lor în profesie se face de foarte multe ori prin şomaj. În Marea Britanie, de exemplu, potrivit datelor furnizate de Uniunea naţională a studenţilor, 149 000 de tineri care au terminat studiile vara trecută nu şi-au găsit încă de lucru. Iar în Italia, mai mult de 13 000 de bacalaureaţi şi 55 000 de diplomaţi universitari ai anului şcolar încheiat nu şi-au găsit plasament. Ei reprezentau 40 la sută din numărul persoanelor în căutarea primei slujbe. A primei slujbe, indiferent care, pentru că dificultăţile tot mai mari de încadrare fac ca adeseori tinerii cu diplome să accepte ocupaţii cu mult inferioare pregătirii lor: măturători, portari, îngrijitori. Dar şi aceasta, în condiţiile unei concurenţe acerbe: la Cagliari, de pildă — scrie revista „Le Mouvement Syndical Mondial" — pentru 15 locuri de îngrijitor de sală la un spital de psihiatrie, s-au prezentat 1 100 de candidaţi, mai ales, tineri, din care 600 aveau titluri universitare... Atunci — se întreabă tînăra Loredana Ferreti, absolventă a unei facultăţi italiene de biologie, „merită oare să răpeşti familiei tale o bună parte din venituri, să înveţi şi să munceşti pentru ca, apoi, să te afli la vîrsta de 23 de ani în situaţia de a avea o diplomă universitară care nu-ţi serveşte la nimic ?" Iată o tristă realitate pe care o simt tot mai mulţi absolvenţi de şcoală şi pe care presa occidentală o consemnează de altfel: „Diploma — scrie revista italiană „Genitori" — nu-ţi asigură nici loc de muncă, nici salariu... pentru că nu mai garantează nimic..."

O situaţie semnificativă pentru condiţia tînărului în societatea capitalistă au şi aceia care au reuşit, în ciuda tuturor greutăţilor, să aibă un loc de muncă. Nici acestora „societatea — spune Shoji Ohara, responsabilul Secţiei tineretului în cadrul S.O.H.J.O. (Japonia) — nu le oferă nici o perspectivă... în afară de aceea de a fi consideraţi prea bătrîni la 40 de ani..." Oricînd aceşti tineri — după cum declară S. Ohara pot fi concediaţi din motive de „restructurare" sau de „raţionalizare". „Sînt fără slujbă din iunie 1975 — scrie revistei „L'Ecole et la Nation", o institutoare din Marsilia, în vîrstă de 27 de ani. La capătul a şase ani de studii universitare, lumea liberă m-a obligat să fac... servicii casnice. Ca să subzist".

Nesiguranţa slujbei şi pericolul somajului turbură permanent viaţa multor categorii de oameni ai muncii din lumea capitalului. În R.F.G., de exemplu, estimările cu privire la disocuparea cadrelor didactice — ca să ne referim la o categorie din specificul nostru — indică, pentru 1980, nu mai puţin de 100 000—150 000 de profesori şomeri, pentru ca în 1985, după cum apreciază Comisia federală a landurilor pentru planificarea învăţămîntului, să existe pînă la 206 000 de oameni ai şcolii fără serviciu.

Nemulţumirile, contestarea, manifestările de protest, acţiunile revendicative ale tinerilor şi vîrstnicilor, între care foarte mulţi elevi, studenţi şi cadre didactice din numeroase ţări occidentale, vin să demonstreze că masele de cetăţeni nu se împacă cu alcătuirile societăţii capitaliste care le impun condiţii inumane de existenţă, nesiguranţa şi deznădejdea. Dar în timp ce foarte mulţi perseverează în lupta pentru drepturile lor legitime, unii, între care numeroşi tineri, găsesc „soluţia" unei existenţe mai liniştite, prin nepăsarea afişată, prin abandonarea oricărui efort, prin evadarea din realitate. Pe acest fond se consumă toate dramele vieţilor nerealizate şi speranţelor pierdute. Sînt încercate toate reţetele falsei fericiri: drumul fără întoarcere pavat cu amăgitoarele „vise albe", alcoolismul, prostituţia, furtul, omorul, sinuciderea. Unele dintre acestea au devenit adevărate flageluri ale vieţii din ţările occidentale. Sute de mii de tineri sînt sclavii drogurilor în ciuda efectelor lor dezastruoase: în R.F. Germania, peste 40 000 de persoane între 14 şi 25 de ani consumă variate stupefiante şi circa 200 au murit numai în anul trecut în urma intoxicaţiei cu acestea. În Franţa, după cum relevă ziarul „Le Figaro", niciodată nu au murit mai mulţi băieţi şi fete din cauza consumului de droguri ca în ultimii ani. Dar şi mai sumbre sînt presimţirile cu privire la consecinţele proliferării acestui flagel care trec — după cum arăta revista italiană „Vie Nuove — Giorni" — dincolo de efectele dăunătoare asupra individului, afectînd nu numai microsocietatea familială, dar şi întreaga societate naţională, atît prin efectele nefaste prezente, cît şi prin prejudiciile pentru generaţiile viitoare".

STELA PREDESCU

Redacţia şi administraţia: Piaţa Scînteii nr. 1 Bucureşti, telefon: 17 60 10

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"